

Naša Radost

učnički list osnovne škole Stjepana Radića, Metković
Lipanj 2008 godina XXX broj 30

SADRŽAJ

Natjecanja najboljih	3 i 4.
- Državna	
- Regionalna	
Lidrano	5.
Ljubav je cvijet na biljci života	6 i 7.
- Valentinovo	
- Broj tvog mobitela	
- Ljubav	
- (...)	
Božićna priredba - u blagdanskomprirodnom raspoloženju ..	8.
Monografija-Osnovna škola Stjepana Radića od 1845 - 2007. god	9.
Životni put starog bodula – Vladimir Nazor	10.
Svijet knjige-pročitati smo za vas	11.
- N. Ammaniti:Ja se ne bojim	
Wir lernen Deutsch	12.
- Rei me mit	
- Meine stadt in der zukunft	
- (...)	
Do You speak english	13.
- Day together	
- How to learn an interesting way?	
- (...)	
Prvi rođendan muzeja Narona	14 - 17.
Jozo Bozo-najbolji mađioničar u Hrvatskoj	18.
- Intervju	
- (...)	
Marin Držić,500. godišnjica rođenja	19.
Učenici stvaratelji.	20 i 21.
- Bijeli Božić	
- Jesen	
- Sjećanje na mrtve	
- (...)	
WWW-Internet - Radionica robotike u našoj školi	22.
Putopis - Ljepota Krke je nenadmašiva	23.
Literarno-likovni podlistak	24 i 25.
- Prijateljstvo	
- S tatom bih otišla na kraj svijeta	
- Volim svoju obitelj	
- (...)	
Zanimljivosti iz životinjskog svijeta-Dobri dupin..	26.
Dani kruha-dan zahvalnosti za plodove zemlje ...	27.
Zabavni kutak - za oštroumne	28.
- Križaljka	
- Vicevi	
Eko projekt - eterična ulja	29.
Parlaonica	30.
Strip -Vragolasti Denis	31.
Slika do slike - Naši osmaši	32.

Evo nas,malih novinara...!

NAŠA RADOST

Učenički list Osnovne škole Stjepana Radića
Metković, lipanj 2008.

Godina XXVIX., broj 30.

Nakladnik:

OŠ Stjepana Radića, Metković

Za nakladnika:

Božena Nikoletić, prof.

Glavni i odgovorni urednik:

Dragan Sršen, prof.

Koordinator i lektor:

Dragan Sršen

Grafički urednik:

Blago Grgurinović, graf. inž.

Naslovnica:

Ivan Šutalo, 6.a, Tempera, Nedjeljno popodne

Novinari:

Lara Laskač, Nevenka Mostarac, Iva Jerkić,

Lea Kaleb, Daria Kraljević, Zdenka Obšivač,

Matej Erceg, Ivana Trogrlić, Božena Matić,

Luka Žaja, Antonela Jerković, Antonija Krstičević,

Marina Jakić, Dora Bilan, Stipe Žderić,

Ante Vuletić, Ante Dančić, Lucia Sršen

Izrada fotografija:

Foto Veraja, Metković

Tisak:

Tiskara Plečaš, Metković

Naklada:

800 primjeraka

*Dragi čitateljice,
Dragi čitatelji!*

*Pred vama je novi, jubilarni, 30. broj našeg
školskog lista Naša radost.*

*Godina je prebrzo prošla, evo nas osvježenih
novinarskim, fotografskim i grafičkim kreativcima.
Nastojali smo obuhvatiti što više toga što se događa
oko nas, vjerojatno smo podosta tog ispustili, ne
uzmite nam za zlo, bit će prilike za ispravak u drugom
broju.*

*Školska godina se neumoljivo bliži kraju, a malo
toga lošeg u imenicima ćete popraviti u trenutcima
dok listate ovaj časopis, ali poticajne poruke nije
dovoljno samo pročitati, valja ih i poslušati. Možda
bi dobro bilo da na zid svoje sobe stavite poster na
kojem bi velikim slovima pisalo: Zadaće se ne će
same napisati, kao što lopta ne će sama u gol.*

*Taj bi poster bio dobra najava završetka školske
godine i početka Europskog prvenstva u nogometu.*

*Hvala svima koji su nam pomogli, tekstom,
crtežom, idejom ili tek ponekim savjetom, da i ovaj
broj Naše radosti ugleda svjetlo dana.*

Uredništvo

NATJECANJE NAJBOLJIH

Oni su predstavljali školu, najuspješniji učenici na natjecanjima u šk.god. 2007./2008.

POPIS UČENIKA I NJIHOVIH MENTORA KOJI SU BILI NAJUSPJEŠNIJI NA ŽUPANIJSKIM NATJECANJIMA KAO I ONIH KOJI SU SUDJELOVALI NA REGIONALNIM, DRŽAVNIM I MEĐUNARODNIM NATJECANJIMA ŠK. GOD. 2007./2008.

MATEMATIKA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 7. ožujka 2008. godine

1. *Nikolina Jarak, 4.b – 2. mjesto*
Mentorica: *Božica Milić*
2. *Mateo Obšivač, 5.a – 3. mjesto*
Mentorica: *Neda Grbavac*
3. *Klara Dominiković, 6.b – 2. mjesto*
Mentorica: *Neda Grbavac*
4. *Roko Žaja, 7.c – 1. mjesto*
Mentorica: *Gabrijela Mataga*

REGIONALNO NATJECANJE – Split, 15. i 16. svibnja 2008. godine

1. *Nikolina Jarak, 4.b – 2. nagrada*
Mentorica: *Božica Milić*
2. *Mateo Obšivač, 5.a – 3. nagrada*
Mentorica: *Neda Grbavac*
3. *Duje Sršen, 5.g – sudjelovao*
Mentor: *Ranko Barbir*
4. *Klara Dominiković, 6.b – pohvaljena*
Mentorica: *Neda Grbavac*

DRŽAVNO NATJECANJE – Primošten, 6. – 9. travnja 2008. godine

5. *Roko Žaja, 7.c – 3. mjesto*
Mentorica: *Gabrijela Mataga*

KEMIJA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 19. ožujka 2008. godine

1. *Roko Žaja, 7. c – 1. mjesto*
Mentorica: *Ljilja Lauš*

FIZIKA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Ploče, 18. ožujka 2008. godine

1. *Josip Batinović, 8.c – 3. mjesto*
Mentor: *Ante Dominiković*

ENGLISKI JEZIK

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Metković, 13. ožujka 2008. godine

1. *Nikol Andačić, 8.a – 1. mjesto*
Mentorica: *Marija Mijić*

DRŽAVNO NATJECANJE – Čakovec, 4. – 7. svibnja 2008. godine

1. *Nikol Andačić, 8.a – 8. mjesto*
Mentorica: *Marija Mijić*

NJEMAČKI JEZIK

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Metković, 11. ožujka 2008. godine

1. *Franjo Stojić, 8.c – 1. mjesto*
(LISTA B)
Mentorica: *Dajana Antunović*
2. *Tihana Arapović, 8.c – 2. mjesto*
(LISTA A)
Mentorica: *Dajana Antunović*

HRVATSKI CRVENI KRIŽ

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 5. travnja 2008. godine

2. mjesto
  1. *Antonio Štimac, 7.b*
Damir Bajo, 8.c
Biljana Brstina, 8.c
Roko Markota, 8.c
Josip Mioč, 8.c
Mentorica: *Nataša Jakišić*

EKOLOŠKI KVIZ LIJEPA NAŠA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 28. veljače 2008. godine

1. mjesto

DRŽAVNO NATJECANJE – Sveti Martin na Muri, 11. – 13. travnja 2008. godine

5. mjesto
  1. *Luka Ankočić, 5.d*
Klara Gavran, 6.b
Marija Tadić, 7.d
Katarina Pavlović, 8.c
Mentorica: *Nataša Jakišić*

LIDRANO

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 3. – 6. ožujka 2008. godine

1. *Emma Bartulović, 1.d – pojedinačni scenski nastup*
„Ludi dani“ *Gustava Krkleca*
Mentorica: *Aleksandra Lukić-Skelić*

2. *Ana Ankočić, 2.e*
Karla Bebić, 2.e
Matea Ivanković, 2.e
Marin Juračić, 2.e
Antea Mijoč, 2.e
Matej Mustapić, 2.e
Iris Pavlović, 2.e
Lea Sulić, 2.

- *skupni scenski nastup*
„Izgubljena kućica“ *Jadranke Čunčić Bandov*
Mentorica: *Sandra Šutalo*

DRŽAVNO NATJECANJE – Dubrovnik, 20. – 23. travnja 2008. godine

1. *Ana Ankočić, 2.e*
Karla Bebić, 2.e
Matea Ivanković, 2.e
Marin Juračić, 2.e
Antea Mijoč, 2.e
Matej Mustapić, 2.e
Iris Pavlović, 2.e
Lea Sulić, 2.e
- *skupni scenski nastup*
„Izgubljena kućica“
Jadranke Čunčić Bandov
Mentorica: *Sandra Šutalo*

SMOTRA LIKOVNOG STVARALASTVA

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Metković, 22. veljače 2008. godine

DRŽAVNO NATJECANJE – Samobor, 20. – 21. svibnja 2008. godine

1. *Daniela Čotić, 7.e*
Mentorica: *Meri Pehar*

TENIS (M)

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 2. travnja 2008. godine

3. mjesto
  1. *Filip Kešina, 4.a*
  2. *Antonio Štimac, 7.b*
  3. *Vladimir Štimac, 8.a*

TENIS (Ž)

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 2. travnja 2008. godine

3. mjesto
  1. *Anja Bebić, 6.d*
  2. *Ana Dominiković, 8.e*
  3. *Antonia Obšivač, 6.e*
Voditelj: *Katica Brozović*

STOLNI TENIS (M)

ŽUPANIJSKO NATJECANJE – Dubrovnik, 4. prosinca 2007. godine

3. mjesto

1. Ante Mijić, 8.b
  2. Antonio Štimac, 7.b
  3. Vladimir Štimac, 8.a
- Voditelji: Boris Brčić
i Niko Matičević

RUKOMET (M)

ŽUPANIJSKO NATJECANJE –
Metković, 18. ožujka 2008. godine
3. mjesto

1. Damir Bajo, 8.c
  2. Ivan Barišić, 7.e
  3. Mihovil Čuljak, 8.b
  4. Darko Krndelj, 8.c
  5. Mirko Ljubas, 8.b
  6. Marin Marić, 5.d
  7. Srećko Marić, 8.d
  8. Roko Markota, 8.c
  9. Branko Medak, 7.c
  10. Antonio Perleta, 8.a
  11. Duje Tolj, 7.b
  12. Stipe Žderić, 8.a
- Voditelj: Katica Brozović

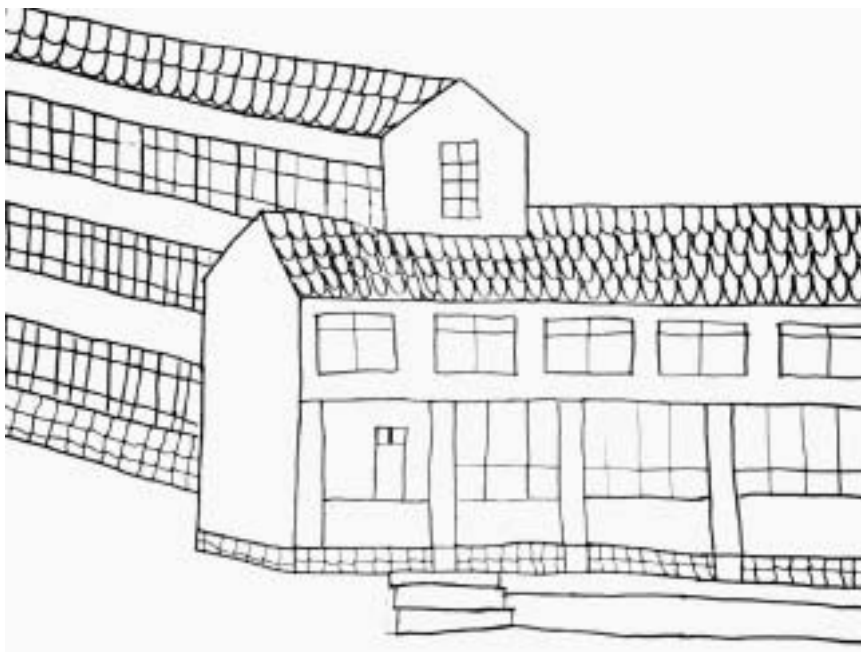
„MALI NOGOMET“

ŽUPANIJSKO NATJECANJE –
Metković, 4. travnja 2008. godine
1. mjesto

REGIONALNO NATJECANJE –
Split, 14. i 18. travnja 2008. godine
1. mjesto

DRŽAVNO NATJECANJE –
Poreč, 8. svibnja 2008. godine

4. mjesto

Tomislav Jurković, 7.f Tuš, Privid volumena na plohi, zgrada

NASTAVAK SA 3. STRANE

NATJECANJE NAJBOLJIH

1. Jakov Barbir, 8.d
2. Nikola Brečić, 8.d
3. Dane Dominiković, 5.d
4. Vladimir Doko, 8.e
5. Luka Jeramaz, 3.a
6. Duje Medak-Kovačević, 8.d
7. Josip Mijoč, 8.b
8. Dino Obradović, 8.e
9. Mate Obradović, 8.e
10. Rajko Rodin, 8.e
11. Antonio Štimac, 7.b
12. Vladimir Štimac, 8.a
13. Šimun Vladimír, 8.d
14. Teo Vuica, 8.d

Voditelji: Boris Brčić
i Niko Matičević

KROS (M)

ŽUPANIJSKO NATJECANJE –
Dubrovnik, 20. studenoga 2007. godine

1. mjesto

REGIONALNO NATJECANJE –
Split, 22. travnja 2008. godine

1. mjesto

1. Josip Batinović, 8.c
2. Duje Medak-Kovačević, 8.d
3. Zvonimir Nikolić, 8.b
4. Vladimir Štimac, 8.a

DRŽAVNO NATJECANJE –
Rovinj, 8-11. svibnja 2008. godine

10. mjesto

1. Josip Batinović 8.c
  2. Zvonimir Ilić, 8.e
  3. Zvonimir Nikolić, 8.b
  4. Matija Obradović, 8.d
- Voditelj: Katica Brozović

KOŠARKA (M)

ŽUPANIJSKO NATJECANJE –
Ploče, ožujak 2008. godine

2. mjesto

1. Josip Bjeliš, 8.d
2. Mirko Geljić, 8.e
3. Ante Kaleb, 8.d
4. Marin Ljuban, 7.d
5. Zvonimir Nikolić, 8.b
6. Matija Obradović, 8.d
7. Ivan Paradžik, 7.f
8. Bibijan Pecolaj, 8.e
9. Nikola Pehar, 7.d

Voditelj: Boris Brčić

46. HRVATSKO NATJECANJE UČENIKA I STUDENATA GLAZBE I PLESA

REGIONALNO NATJECANJE –
Šibenik, 14. – 16. ožujka 2008. godine

1. Hrvoje Ilić, 5.a r. OŠ S. Radića (3.r OGŠ) – klarinet - II. nagrada
  2. Lara Laskač, 5.a r. OŠ S. Radića (3.r OGŠ) – saksofon - II. nagrada
  3. Martin Barbir, 6.d r. OŠ S. Radića (3.r OGŠ) – klarinet - II. nagrada
- Mentor: Zvonko Knežević
4. Danijel Curić, 8. r. OŠ Opuzen (6.r OGŠ) – truba - III. nagrada
- Mentor: Javorko Popović

„DALEKI AKORDI“ - 13. NATJECANJE MLADIH GLAZBENIKA JADRANA 2008.

DRŽAVNO NATJECANJE –
Split, 8. – 10. svibnja 2008. godine

1. Petra Lasić, 5.r. OŠ Kula Norinska (3.r. OGŠ) – glasovir - III. nagrada
- Mentorica: Karmen Stojić

Novinari:
Luka Žaja, 5.a
Iva Jerkić, 5.a
Lea Kaleb, 5.a
Zdenka Obšivač, 5.a

Lidrano 2008

NAŠI MEĐU NAJBOLJIMA

SVI NAM ČESTITAJU JER SMO PREDLOŽENI ZA DRŽAVNO, A MI HRANIMO GOLUBOVE I ZAHVALJUJEMO SV. VLAHI, ORLANDU I ČAROBNOJ ČESMI NA PILAMA

Dubrovnik, 20.04.2008.

Smotra Lidrano 2008. godine održana je u Dubrovniku.

Mi smo s igrokazom „**IZGUBLJENA KUĆICA**” pobijedili na županijskom natjecanju i došli do državne smotre.

U 11 sati našli smo se ispre škole i krenuli u Dubrovnik s našom učiteljicom Sandrom Šutalo. Vozili smo se jedan i pol sat do Dubrovnika. Kad smo došli u Dubrovnik, smjestili smo se u hotelu Valamar. Ja sam dijelila sobu s mojom prijateljicom iz razreda

Anom. Išli smo na ručak, a na večer smo bili na svečanom otvorenju Lidrana na Pločama. Svako jutro bi nas budila učiteljica i mi bismo se pripremali za Lidrano. U ponedjeljak i srijedu smo gledali nastupe drugih sudionika, a u utorak smo mi imali nastup. Nismo imali tremu jer smo već do sada nastupali tri puta. Čekali smo oko 15 minuta iza pozornice da dođe žiri. Kad smo bili gotovi s nastupom, svi su nam rekli da smo bili odlični. U srijedu smo išli na okrugli stol gdje smo slušali raspravu o našim nastupima. Nestrpljivo smo čekali rezultate i kada su

nam rekli da smo bili odlični svi smo bili sretni. Naša učiteljica je bila jako zadovoljna što su pohvalili naš nastup. Navečer smo svi skupa otišli na završni party Lidrana koji se održavao u dvorani Popiva u blizini hotela. Ovo Lidrano će mi posebno ostati u lijepom sjećanju jer sam ja zadnji dan Lidrana slavila svoj deveti rođendan.

Karla Bebić, 2.e

VANJSKO VRJEDNOVANJE ČETVRTAŠA I OŠMAŠA U OSNOVNOJ ŠKOLI STJEPANA RADIĆA, METKOVIĆ U ŠK. GOD. 2007./2008.

Nacionalni centar za vanjsko vrjednovanje obrazovanja (NCVVO) ove je školske godine proveo dvodnevno ispitivanje osnovnoškolaca (četvrtaša i osmaša) u sklopu vanjskog vrjednovanja obrazovnih postignuća. Prošle školske godine u našoj su školi u ispitivanju sudjelovali samo učenici osmih razreda i to oni odabrani slučajnim odabirom. Ove školske godine u projekt su uključeni i učenici četvrtih razreda, s malom razlikom – ispitivanju su pristupili svi učenici čiji su roditelji na to pristali.

Četvrtašima je NCVVO provjeravao znanje iz hrvatskog jezika, matematike, prirode i društva te engleskog jezika 2. i 3. travnja 2008. godine. Ispitivanje je za osmaše organizirano 6. i 8. svibnja 2008. godine i provjeravano je znanje iz hrvatskog jezika, engleskog jezika, geografije, povijesti, kemije, fizike i biologije. U OŠ Stjepana Radića ispit je pisalo 285-ero četvrtaša i osmaša.

Cilj je ispita poboljšati uspješnost nastavnog procesa i kvalitetu škole. Rezultati ispita neće biti prikazani pojedinačno, već na razini škole, županije i države. Svi su učenici naše škole zajedno s ispitnim povjerenstvima ispitivanje pristupili s velikom ozbiljnošću.

Danijela Bukovac, prof.

Moja prva simpatija

Moja prva simpatija bila je lijepa i draga. To je bilo u vrtiću.

Kada sam dolazio u vrtić, srce bi mi počelo lupati, bijeli zastori se miješati, svi cvjetovi cvjetati. Uvijek sam bio u njenoj blizini, branio je od svakoga tko ju je dirao i vrijeđao. Ali nažalost, jednoga dana teta iz vrtića nam je rekla da Tina više neće dolaziti u vrtić jer se preselila u drugi grad. Bio sam jako tužan. Nakon nje sviđale su mi se i druge djevojčice iz vrtića, ali Tina će mi ostati moja prva simpatija zbog koje mi je srce ubrzano lupalo.

Mirko Šiljeg, 5.e

Ljubav

Četvrtak je „Najlakši” dan u školi. Učenici iz Ivinog razreda ga inače zovu i „danom za dosađivanje”.

Iva na tehničkom sjedi u zadnjoj klupi. Pospanim očima gleda slobodnu šetnju žutog lišća školskim parkom, zapuštenim i blatnjavim nakon dugih kiša. Odjednom joj pogled odvrati razigrani ples plave kose u prvoj klupi. Bio je to Luka, dežurni vragolan 8.c razreda.

Prvu klupu „zaradio” je praveći nered u razredu a sada pravi još veći nered u Ivinoj glavi. „Je li to ljubav?” još misli ona u sebi jer ovo je stvarno nešto posebno. Iako se razlikuju potpuno, ona je, čini se, zaljubljena u njegove oči u kojima se naslućuju valovi Tihog oceana, u njegovu kosu obasjanu

zlatnim suncem dalekih otoka, unatoč tmurnim, plačnim jesenskim oblacima nad topolama školskog parka.

Zvono s olakšanjem oglašava kraj šestog sata. Učenici radosno napuštaju učionicu tehničke kulture. Luka mora ostati, pokupiti papiriće kojima je gađao cure u razredu. Vidjevši to Iva se iskrala iz razreda i sačekala Luku pored onog svježeg obojenog zida. Prošla je vječnost dok Luka nije izašao. Riječi nisu bile potrebne. U njegovim obrazima nešto je zapalilo vatru. Iz njegovih očiju frcale su iskre zaljubljenosti. Rumenim usnama zadovoljno su pokazali biserno bijele zube i sreću susreta.

Čvrsto su se primili za ruke i sa blaženim osmijehom na licu izašli iz škole!

Broj tvog mobitela

Nekoliko dana prije zimskih praznika, preko sata povijesti Marko i Iva izmjenjivali su šaljive poruke na komadićima papira što ih je on kidao iz bilježnice.

Primijetio je da je tužna pa ju je htio malo oraspo-ložiti. Poslao joj je papirić na kojem je ovaj put pisalo drhtavim rukopisom: „Mogu li dobiti tvoj broj mobitela, znaš, rado bih ti poslao poruku preko praznika?”

Nadao se da nije primijetila koliko želi njen broj i koliko će mu nedostajati ova tri tjedna.

Pitao se je li do sada primijetila da ju prečesto gleda, da zna za sva njena raspoloženja.

Iz misli u koje je lagano uplovio trgnuo ga je papirić koji je pao na stol. To je bio Ivin broj.

Okrenuo se, ugledao njezin blistavi osmijeh. Sada ga je samo mučilo jedno. Hoće li ga njegove poruke izdati da mu se najbolja prijateljica sviđa.

Barbara Stanković, 5.e

LJUBAV

Ježić Ježićko veoma je volio svoju ježicu i puno je dobrih djela učinio za nju. Ježica mu je uzvraćala ljubav. Jednog se dana ježić Ježićko razbolio. Prehladio se. Šmrcao je, kašljucio, glava ga je boljela, nožice su mu bile neprestano sledene, a tijelo u vrućici. Ježica Ježićka kuhala je čajeve kupljene kod medvjedića dr. Brunsluka. Miješala je te čajeve s medom, mijenjala oblog, toplila nožice, mjerila temperaturu i bdjela nad njim. Ubrzo je ježić Ježićko ozdravio. Poljubio je u zarumenjeli sretni obrašćić svoju ježicu i silno joj zahvalio. Bio je sretan što ima nekoga tko ga toliko voli!!

Goran Bojbaša, 6.d

Marija Žužul, 8.b Kolaž, Haljina za scenu 'Romeo i Julija'

Ljubav na slučajni pogled

Kasnim u školu. Vjetar mi štupa obraze, svježina zimskog jutra razbuđuje. Ljudi žure na posao. Razmišljam o testu iz matematike i o realnim brojevima.

Požurim, premda znam da mi se smiješi neopravdan sat. Zadubljena u misli, u vrevi grada, naletjem na nekoga. Pogledam ga. Te oči... Jesu li mi odnekud poznate? U djeliću

sekunde prođe me neki nadrealni, dosad nepoznati osjećaj. Istodobno uzviknuo: „Oprosti!” Nasmješih mu se. On uzvrat. Obrazi se zacrvjeneše, srce jače zalupa. Iskočit će iz prsiju i spojiti se s njegovim. Nije to bila kemija, ni simpatija, ne. To je ljubav na slučajni pogled.

Mihaela Obšivač, 8.d

Batinović Jure, 7.b Tempere, Portret

VALENTINOVO

Valentinovo je dan ljubavi,
Jer su tad svi zaljubljeni.
Tad nitko nema mane
Jer svi svoju sreću grade.
Ljubav je u zraku
i sve za ljubav našu.
Cvijeća na sve strane
Pa i bomboni ne fale.
Svi su tad zaljubljeni
Jer su kao oblaci.
Kad je valentinovo
Nitko nije otišao,
a da je rekao:
sretno valentinovo svim
kliko vas zaljubljenih ima.

Daria Kraljević 5. a

LJUBAV U ŠKOLSKOJ KLUPI

Duboko u šumi nalazila se zečja škola. U njoj je bio razred i u njemu dvadeset đaka. Svi su bili prijatelji. Jedan od njih zvao se Zeko Peko. On je bio jako tužan jer je zečica Dora priznala da joj se sviđa drugi zeko. Zeko Peko je svaku noć molio da ga nastavnica zečica Maja stavi u klupu s zečicom Dorom. Kada je slijedeći dan došao u školu, nastavnica ga je sjela u klupu sa zečicom Dorom. Ali, Dora je bila tužna jer više nije sjedila sa svojom prijateljicom Paulom. Najсреtniji toga

dana bio je Zeko Peko jer mu se ispunila želja. Sada je sjedio kraj svoje simpatije. Svaki dan oni su postajali sve bolji prijatelji, ali ne samo to. Među njima se počelo dešavati nešto čudno. To je osjetio Zeko Peko, ali i Dora. On joj se svi više sviđao. Nakon nekoliko dana dora je priznala Peki da joj se on jako sviđa.

Tako je nastala „ljubav u školskoj klupi“.

Ana Vladimir 5.b

Ljubavni jadi

Kad Duje pored mene prođe,
neka mi čudna slabost dođe.
potom se znojim nemilice.
dok rumen žari moje lice

Ako Duje slučajno stane
srce mi u želudac padne.
Ako mi iznenada priđe
u grlo skoči u pete side.

Taj prekrasni nestašni Duje
ima kao biser bijele zube,
i najljepše oči u našoj školi.
kako ću znati je li me voli?

Iva Barbir, 7.d

Gabi Dominiković, 3.c Lavirani tuš, Krizantema

U BLAGDANSKOM RASPOLOŽENJU

Božić je blagdan koji kršćani doživljavaju kao vrijeme radosti, blagosti, nade i obiteljske topline. Ljudi su tada u posebnom raspoloženju i bez obzira na samu vjeru.

Svečani ton osjetio se snažno i u našoj školi. Prof. Vanja Gabrić tradicionalno nam je darovala lijepu

priredbu punu krasne glazbe i stihoa. Prekrasno je bilo vidjeti raspjevani školski zbor, a i sami roditelji mogli su sudjelovati u radostima škole.
Zdenka Obšivač i Iva Jerkić 5.a

Tea Obšivač, 1.c - Pastel „Snješko”

BIJELI BOŽIĆ

Ja volim Božić. To je vrijeme sreće, blagostanja i mira, te iznad svega, ljubavi.

Razne obitelji ukrašavaju svoja božićna drvca. Na Badnjak pečemo kolače, tako da sve bude spremno za Božić. Jedni druge darivamo i usrećujemo. Provodimo vrijeme sa svojim najdražima i prijateljima. Svi se raduju Božiću.

Iva Jerkić 5.a

BOŽIĆ

Stigao je Božić bijeli,
biti tužni sada ne bi smjeli.
Vani je svjež i hladan zrak,
uskoro će pasti i mrak.
Već dobro poznati snijeg
prekrio je i naš brijeg.
Iz crkve dolazi božićna pjesma,
sreća je tema našeg mjesta.
Uroni u prošlost i zamisli...
Svi malog Isusa njeguju
Po glavi ga miliju.
Milujuć i pjevajući svatko ga slavi,
Jer on je jedini kralj pravi!

Lukrecija Sršen, 7. a

OSNOVNA ŠKOLA STJEPANA RADIĆA U METKOVIĆU OD 1845. DO 2007. GOD.

8. prosinca 2007. u Gradskom kulturnom središtu predstavljena je knjiga dr.sc. Ivana Jurića Osnovna škola. Stjepana Radića Metković od 1845. do 2007. To je svakako jedan od najvažnijih događaja u kulturnoj povijesti ovoga grada. Njezinih osnivanjem 1845. godine počeo je postupni proces opismenjavanja djece školske dobi.

Tijekom toga razdoblja škola je djelovala pod austrijskom, odnosno austrougarskom upravom, u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca, u Kraljevini Jugoslaviji, u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, u komunističkoj Jugoslaviji i, konačno u suverenoj i neovisnoj Republici Hrvatskoj.

Obilježavanje 162. obljetnice djelovanja Škole nije samo povratak u njezinu prošlost, već je to okretanje i prema njezinoj boljoj budućnosti.

Lara Laskač, Nevenka Mostarac, Luka Žaja, Matej Erceg, Zdenka Obšivač, Daria Kraljević 5. a

Mateja Jerkić, 7.b, Tempera, Glagoljica

Petra Kiridžija, 4.c, Vodene boje, Primorski krajolik

Antonija Krstičević, 5.d, Tempere, Glagoljica

VLADIMIR NAZOR-ŽIVOTNI PUT STAROG BODULA

Vladimir Nazor (Postira, 30. svibnja 1876. - Zagreb, 19. lipnja 1949.), hrvatski pjesnik, prozaist, prevoditelj i političar.

Životni put

Pučku školu je završio na otoku Braču a gimnaziju u Splitu. Studirao je prirodne znanosti, matematiku i fiziku u Grazu i Zagrebu. Diplomirao je 1902. Predavao je Hrvatskoj gimnaziji u Zadru, a od 1903. do 1918. godine u Istri gdje je ujedno i proveo najviše svog života. Umirovljen je 1933. godine u Zagrebu kao upravitelj dječjeg doma. Prvo djelo mu je bilo *Slavenske legende* (1900.)

Godine 1904. u Zadru je objavljeno njegovo djelo *Knjiga o hrvatskim kraljevima*, a u to vrijeme počinje pisati i *Istarske priče*. Koju godinu kasnije objavljuje *Velom Jožu* (1908.) - djelo po kojemu će se prepoznati Nazorova proza, a koje je on sam smatrao neuspjelim. Godine 1916. objavio je nekoliko knjiga: *Utva zlatokrila*, *Medvjed Brundo*, *Stoimena*.

Na izborima 1933., Nazor se krivim političkim potezom izjasnio za takozvanu Jevtićevu listu, te su mu neko vrijeme zatvoreni stupci svih novina, časopisa i vrata svih izdavača. Nedugo poslije toga, 1939., objavljuje *Pastira Lodu* i *Dedeka Kajbumščaka*.

Godine 1942. s pjesnikom Ivanom Goranom Kovačićem preko Kupe odlazi u partizane, o čemu je izvijestio čak i Radio London. Nazor počinje voditi dnevnik *S partizanima*. Poslije rata objavio je i *Pjesme partizanske*. U ratu Nazor je predsjednik Izvršnog odbora ZAVNOH-a, a nakon rata i prvi predsjednik hrvatskog Sabora. Kao novoprimljeni akademik 1949. godine je imao i svoj posljednji javni nastup na kojem je čitao ulomke iz svoje nedovršene zbirke *U zavičajju*. U pedeset godina plodnog rada Nazor je pisao pjesme, pripovijetke, priče za djecu, putopise, romane, dnevnike, rasprave i prevodio talijanske i njemačke pjesnike.

Njegovim imenom je nazvana najveća nagrada u Republici Hrvatskoj „Nagrada Vladimir Nazor” koja se dodjeljuje za najbolja umjetnička ostvarenja na području književnosti, glazbe, filma, likovnih i primijenjenih umjetnosti, kazališne umjetnosti te arhitekture i urbanizma.

Kritika

Nazor je jedan od najplodnijih pisaca u hrvatskoj književnosti, autor golemoga djela sastavljenoga od različitih žanrova: pjesama, epova, novela, romana, dnevnčkih zapisa, putopisa, eseja, članaka, priča i igrokaza za djecu.

Prvih dvadesetak godina njegova stvaralaštva uglavnom se poklapaju s razdobljem hrvatske moderne i u tom vremenu Nazor prelazi put od diletantskog pjesnika u traženju vlastitog puta, preko nacionalno angažiranog poetskoga tribuna- ponesenog mitološko-legendarnim i povijesnim hrvatskim i šire slavenskim motivima (*Slavenske legende*, 1900.; *Živana*, 1900.; *Knjiga o kraljevima hrvatskijem*, 1904.) te potrebom za osvježivanjem i prosvjećivanjem puka (poema *Krvava košulja*, 1905.) - preko pjesnika dionizijske životne radosti i panteističkog zanosa prirodom koji se napaja na vrelu poganskoga klasicizma te starozavjetnih biblijskih tekstova (*Lirika*, 1910.; *Nove pjesme*, 1913.), do sebi okrenuta refleksivnog lirika što se počinje zatvarati u svoj unutarnji svijet (*Intima*, 1915). Nazorova raspravljana lirika, puna poleta i optimizma, razlikovala se od prevladavajućih pesimističkih, sumornih raspoloženja u poeziji hrvatske moderne, ali po svojoj okrenutosti mitu i legendi, pa i kultu snage, ona se ipak uklapala u slična neo-romantičarska strujanja europske moderne. Njegovi prozni radovi iz modernističke faze s jedne strane naslanjaju se na prošlostoljetnu nacionalno-prosvjetiteljsku tradiciju (roman *Krvavi dani*, 1908.), ali s druge strane u njima su vidljivi i utjecaji novih, modernističkih stilova.

U svojim *Istarskim pričama*, 1913. Nazor je ostvario sretan kompromis između odrađivanja nacionalnog „duga” i uklapanja u tijekove moderne književnosti. U njima je snažno istaknuta autorova nacionalna i socijalna angažiranost, ali je ona iskazana na nov, moderniji način, specifičnim nazorovskim miješanjem realnog i fantastičnog, dok se upletanje folklornih motiva (u *Velom Joži*, *Boškarini* i *Divičinu gradu*) podudaralo s neoromantičnim okretanjem folklornoj baštini i mitu. Njemu je odgovarala forma poetske alegorijske priče, vrlo bliske artistskoj bajci *Oskara Wildea* i *Mauricea Maeterlincka*, a njezina liričnost, sklonost prema simbolu i umjetna dekorativnost idealno su se poklapale s njegovim umjetničkim nagnućima, pa je svojim *Istarskim pričama*, posebno onima uvrštenima u prvo izdanje zbirke - *Halugica*, *Albus kralj* 1915.,..... - potpuno zakoračio u svijet bajkovite modernističke secesionističke priče. Počevši od pjesničkih zbirki *Intima* i *Pjesni ljuvene*, 1915., Nazor se sve više zatvara u svoj unutarnji svijet; u njegovu stvaralaštvu postaju dominantne teme unutarnjeg pročišćenja, samoprijegorne žrtve i uzvišene osamljenosti, a sklonost k alegorijskom iskazu sve je očitija (ep *Utva zlatokrila*, 1916.; zbirka priča *Stoimena*, 1916; *Legenda o svetom Hristoforu*, 1922.; *Pjesme o četiri arhandela*, 1927.). Kroz Nazorovo stvaralaštvo možemo pratiti motivsko-tematsku i stilsku povezanost pojedinih djela koja organski izrastaju jedna iz drugih, a ipak su ona raznolika, jer je kod njega zamjetna stalna težnja za promjenom. Tako u vremenu kad u hrvatskoj književnosti postaju sve dominantniji avangardni stilovi, posebice ekspresionizam, Nazor je - tražeći nov izraz i nove motive - pokušao slijediti poratni senzibilitet (novela *Crveni tank*, 1922.), ali nove kvalitetne domete u svojem stvaralaštvu on je ostvario na drugom području okrenuvši se svojim vlastitim inspiracijama (sjećanju na djetinjstvo na otoku i mladost) i jednostavnijem umjetničkom iskazu.

Grob Vladimira Nazora

Uredili:
Ante Vuletić, 8. a
Ante Daničić, 8. a

PROČITALI SMO ZA VAS

Niccolò Ammaniti-Ja se ne bojim (Io non ho paura)

Kada je 2001. izašao roman *Ja se ne bojim*, Ammaniti je već bio pisac za kojeg se znalo u Italiji, a i šire, ponajviše zbog romana *Pokupit ću te i odvesti*, kojeg su kritičari proglasili jednim od najbolje strukturiranih romana zadnjih godina. No, ovdje je riječ o sasvim drugačijoj priči. O priči koja je teška, zastrašujuća, a gledana je očima devetogodišnjeg dječaka, Michelea Armitrana, protagonista ovog romana. Priča je naizgled vrlo jednostavna: kasne su sedamdesete; ljeto je, i to jedno od najvrućih u stoljeću, prevruće je da bi se išta i radilo. Nalazimo se u malenom seocetu po imenu Acqua Traverse, negdje u Južnoj Italiji. Tu imamo svega nekoliko kuća i nekoliko obitelji. Odrasli se tijekom dana, u bijegu pred vrućinom, zavlaze u kuće, dok njihova djeca, prava mala "banda", provodi dane vozeći se na biciklima preko beskrajnih žitnih polja. Jedan od njih je spomenuti Michele, pripovjedač ove priče. I njegova obitelj je naizgled tako obična, uobičajena: otac, vozač kamiona, koji sanja bolji život, majka, lijepa i vrijedna žena, te mala Maria, Micheleova petogodišnja sestra, najmlađa od tamošnje djece, uvijek blizu brata. S obzirom da su ljetni praznici, djeca se bezbrižno igraju po cijele dane, te odlaze na "izlete" biciklima, otkrivaju nova područja. Tako jednog dana, za vrijeme takvog

jednog "izleta", Michele će sasvim slučajno, u bezazlenoj igri, otkriti nešto strašno, nešto stravično, nešto što će ga zauvijek promijeniti. To otkriće i događaji koji će slijediti srušit će svaku iluziju o odraslima i pretvoriti nevini svijet djetinjstva u ubrzano odrastanje. Michele će u nekoliko dana sazrijeti, doći do stupnja da počne sam donositi odluke, i da, na kraju krajeva, stavi i vlastiti život na kocku. Kao što i sam naslov knjige sugerira, Michele se, što idemo dalje prema raspletu, više zaista i ne boji. Kraj, koji je po nekima malo previše "kinematografski", i više je nego potresan.

Ja se ne bojim knjiga je koja se čita bez daha i koja se ne pušta iz ruku. Svjedočanstvo je to jednog

Niccolò Ammaniti rođen je 1966. u Rimu, gdje i danas živi. Studirao je prvo biologiju (što se jasno da i razabrati iz nekih djela kada spominje svakojake životinje i biljke), no onda shvaća da to nije njegov životni poziv, te se posvećuje pisanju. 1994. predstavlja se čitateljima po prvi puta i to s romanom *Škrge* (Branchie). 1996. objavljena je zbirka priči pod nazivom *Blato* (Fango) (objavljeno u Hrvatskoj u prijevodu N. Raspođića), a 1999. slavni roman *Pokupit ću te i odvesti* (Ti prendo e ti porto via) (također izašao i u nas u prijevodu S. Husić). Međunarodnu

naglog i prisilnog odrastanja, to je priča o kraju bezazlenih igara i nevinih snova, o kraju onoga što nazivamo djetinjstvo. Priča je to o sjećanju na neke davne dane, jer Michele je sad već odrastao čovjek, koji je odlučio povjeriti nam ovo gorko iskustvo, koje nas uči da u ljudima uvijek postoji i ona druga mračna strana, koja ponekad izlazi na vidjelo, a ponekad ne. U ovom slučaju će izaći, svakome tko uzme u ruku ovu napetu, nadahnutu i nadasve zanimljivu knjigu, pisanu stilom kakvim piše vrhunski pisac kao što je Niccolò Ammaniti.

Ja se ne bojim izašla je u Hrvatskoj 2003. u prijevodu Morane Čale. Od istog pisca prevedeni su kod nas još *Blato*, te *Pokupit ću te i odvesti*. 2003. slavni talijanski režiser Gabriele Salvatores snimio je film prema ovom romanu i pobrao sjajne kritike.

slavu stekao je upravo ovim već spomenutim romanom *Ja se ne bojim* (Io non ho paura) (u nas ga je prevela M. Čale), a 2006. objavljen je njegov roman *Kako Bog zapovijeda* (Come Dio comanda). Djela su mu prevedena na većinu europskih jezika. Njegove knjige se ne ispuštaju iz ruku, to su napete priče, s velikim zapletima i neočekivanim raspletima. Junaci su obični ljudi, a njihovi problemi su svima nama bliski, svatko će ovdje naći nekog lika s kojim se može poistovjetiti, ili s čijim će se razmišljanjima složiti. Zato ga preporučamo svakome i svakom uzrastu. Pisac koji zna kako se približiti čitatelju, o čemu svjedoče i riječi posvete knjizi *Ja se ne bojim*: Ova knjiga je posvećena mojoj sestri Luisi, koja me je slijedila na Neri sa svojom srebrnom zvjezdicom zakačenom za jaknu. (Questo libro è dedicato a mia sorella Luisa, che mi ha seguito sulla Nera con la sua stelletta d'argento appuntata sulla giacca.)

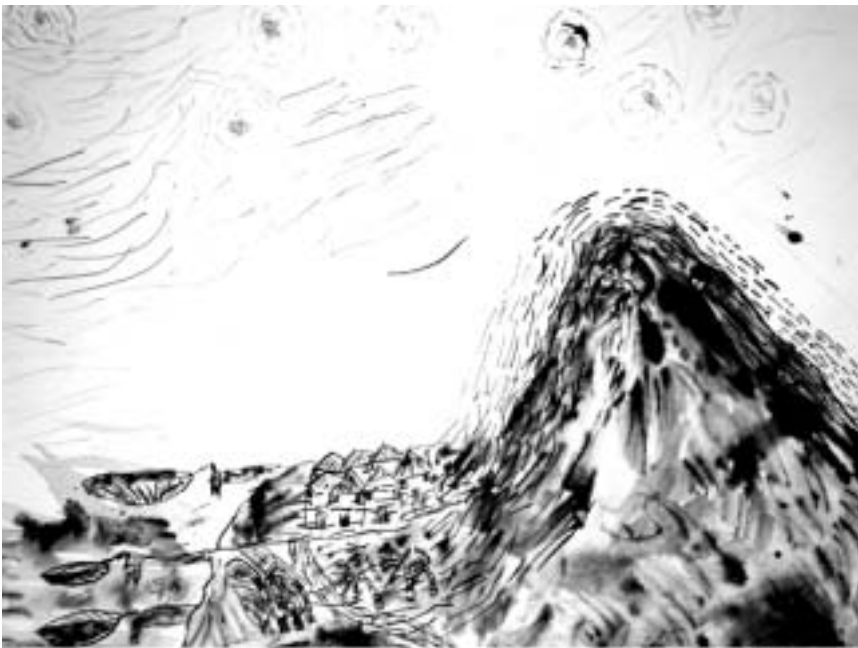
Lara Laskač, 5.a
Lea Kaleb, 5.a
Luka Žaja, 5.a

Das Leben auf Erde in meinem Dorf in der Zukunft

Ich bin Matea aus Mateadorf. Das ist in Matealand. Matealand ist ein großes Dorf auf der Erde. Das ist das schönste Dorf. Man kann alles hier kaufen. Wir haben Geld, aber alles was man braucht, besorgen die Coneroboter. Wir haben keine Häuser. Wir wohnen in den Wohnungen. Die Wohnungen sind funfeckig. Das ist super. Alle

Wohnungen haben mein großes Poster. Ich sehe sehr schön aus. Die Straßen sind ganz normal. Aber wir haben keine Autos. Wir fahren in den Raumschiffen. Kinder gehen zur Schulen und Coneroboter ist der Lehrer. Sie haben Computer. Dieses Dorf ist perfekt.

Matea Sršen, 7. b

Ivan Radić. 4.c, Tuš, Oluja

Rei me mit

Das ist Klaus,
Er ist raus.
Mein Opa ist alt
Im winter ist es kalt.

Mein Freund ist Klaus,
Schnell ist die Maus
Mein Hund ist Hanus,
Er ist zu Haus.

Mrvoje Ilić, 5. a

Rei me mit

Mein Vater heißt Leo,
Meine Mutter heißt Tara,
Mein Freund heißt Mateo,
Meine Cousine heißt Lara.

Ich bin aus Dalmatien,
Das ist in Kroatien,
Ich bin drei,
Mein Bruder ist zwei.

Jure Antunović, 5.a

Hallo Laura!

Ich heiße Barbara. Ich bin elf Jahre alt und gehe in die funfte Klasse. Meine Mutter heißt Katica und mein Vater heißt Jure.

Ich habe drei Schwester: Antonija, Josipa und Štefica.

Wir wohnen in einen schönen Haus. Ich fahre gern Rad. Was machst du gern?

Schreib bitte bald !

Deine Barbara

Meine stadt in der zukunft

Meine Stadt ist Metković. Heute, in 2348., es hat alles. Es ist modern und groß. In Metković wohnen viele Leute und viele Hausrobote. Sie haben keine Autos. Sie gehen zu Fuß. Sie haben verstanden, wie das Pur die Gesundheit gut ist. Die Hauser sind groß und alle haben Schwimmbader. Die Straßen sind sehr sauber und voll von Kindern. Auf die Kinder passen die Hausroboter auf. Die Kinder gehen nicht zur schule. Sie lernen mit Hilfe des Computers. Das finde ich toll! Warum war es nicht si im Jahr 2008.

Kristina Volarević, 7. b

Iva Jerkić, 5.a, Tuš, Paukova mreža

Days together

After a long expectation, that day finally came! 8.e with their beautiful Raska started their five-day trip to the north of Croatia. We saw a lot of interesting places with beautiful colours and environment. In each place we felt as if we had always lived there. We visited:

❖ Hawks

We saw hawks and owls and other wounded birds in caves. An ornithologist talked about those birds in a funny and interesting way.

❖ Zagreb

On the second day of our trip we visited Zagreb. We were impressed by the Technical museum (our volunteers felt electrical power on their own skin); the Cathedral (with beautiful interior decoration and glass coffin in memoriam to Alojzije Stepinac); Cinestar (we enjoyed the movie); and

the shopping centres: King Cross and City Center (where we spent all money we had).

❖ Marija Bistrica

We were inspired by beautiful shrine where we all bought rosaries and went to the Way of the Cross.

❖ Varaždin

In Varaždin we saw one of the most beautiful graveyards in the world, we visited a wonderful castle Trakošćan, in which the Drašković family lived. In the fantastic interior we saw amazing portraits, big mirrors, decorated ceilings, small beds...

❖ Krapina

When we saw what our ancestors had looked like...we wondered...?! It was nice to learn about it.

We came back full of impressions about our Croatian inheritance. It was nice to spend 5 unforgettable days with our class and of course our Raska.

Marija Batinović, Matea Korda, Maja Marević 8.e

HOW TO LEARN IN AN INTERESTING WAY?

We enjoyed doing the presentation in English language. We liked a ritual of being together at someone's place and we looked forward to the afternoons filled with entertainment, the company and team work which was to be presented the day after in front of our class and our English teacher Mrs Julita Bakalar. We knew it would be worth our hardworking. Doing a presentation in English is certainly not an easy job because you must be familiar with the text you are reading. Why? If it is too difficult to understand, you have to explain it to your class. That's why it's not advisable to use less familiar words. Correct reading is also important, so you should choose the words easily pronounced if it's possible, of course. You may think it's very complicated to do a presentation in the English language after reading this, but believe me, it's a very amusing way to get to know some new facts.

I will mention some of the presentations we made, which are my favourite:

- ▲ The presentation on Albert Einstein
- ▲ The presentation on Washington
- ▲ The presentation on inventors and inventions
- ▲ The presentation on tourist attractions of Croatia
- ▲ The presentation on Agatha Christie
- ▲ The presentation on William Shakespeare

Besides these presentations we organized some performances as well, in which we tried to present the life of some celebrities from the past, as Marilyn Monroe, Ivana Brlić-Mažuranić, August Šenoa...

Another thing we did was describing the life of some famous person through an entertaining interview. One of us would

ask questions and the other would answer them.

This was the way we applied the methods of HNOS (Croatian National Education Standard) in the foreign language teaching.

Mihaela Obšivač. 8.d

MY HOME

I live in a house. It is very big. There is a garage and a small flat downstairs. My granny lives in the small flat. There are four bedrooms, three halls, a sitting room, a dining room, a kitchen, two bathrooms and a shock room upstairs. We have got two balconies too.

The shock room is always untidy. It is the room in which my sister, my brother and I play and learn. There are two computers, a bookshelf and a desk there. It's my favourite room. The sitting room is big. There is an orange sofa there. There is a small coffee table in the middle of the room. There is a TV set on the cupboard. There are pictures on the wall. There is a big table and six chairs in the dining room. There are curtains on the window. There are two pictures on the wall. There are two beds in my room. There is a cupboard and a yellow wardrobe there. There are a lot of posters on the wall. There is a pink carpet on the floor. There is a bookshelf on the wall.

There is a big bath, a washbasin, a small cupboard and a mirror in the bathroom.

The kitchen is nice and sunny. There is a cooker, a fridge a dishwasher, a sink and a small table there. I love my house very much.

Lucija Leontenko Vj

ARHEOLOŠKI LOKALITET

U svibnju ove godine obilježena je prva godišnjica rada muzeja Narona.

Do 1995. za Naronu je znalo samo lokalno stanovništvo doline Neretve, povjesničari i arheolozi. Učila su djeca u školi nabrajati: Salona, Narona, Tragurium..., no bilo je to tek gomilanje podataka uporabljivo, eventualno, za ispunjavanje križaljke. Tijekom iskopavanja 1995-1996. u Vidu kod Metkovića naišlo se na senzacionalna otkrića koja su odjeknula svijetom. Svakako je maštu, kako stručnjaka tako i laika, najviše uzбудilo pojavljivanje 16 kipova među kojima je dominirala statua cara Augusta prikazanog kao imperatora. Bilo je to vrijeme kada su mnogi posezali za literaturom tražeći podatke o Naroni.

Smatra se da je u vremenu 4.-2. st. pr. Krista na području Narone bilo naselje i trgovište sa grčkim i greciziranim stanovništvom. Kako se radilo

o stanovništvu koje je bilo lojalno Rimu nije čudo da je Narona više puta bila polazište vojnih pohoda Rimljana protiv pobunjenih Delmata o čemu govore povijesni zapisi.

U 1. st. pr. Kr. ovo naselje postaje COLONIA IULIA NARONA - rimska kolonija Narona. Pretpostavka da je grad obuhvaćao površinu od 25 hektara nije nerealna. Narona postaje vojno, upravno, sudsko i kulturno središte Naronitanskog okruga. Uz trgovinu cvjeta graditeljstvo, kiparstvo i slikarstvo. Nepokorni Delmati tjerali su Rimljane na stalne vojne pohode, a s vojskom su stizali i trgovci što je dodatno učvršćivalo položaj Narone kao važna trgovišta. U takvu okružju raslo je i bogatstvo pa je logično da su se u Naroni mogle graditi luksuzne građevine, podizati skupocjeni kipovi.

Ostaci gradskih bedema sa kulama

Često se postavlja pitanje kako je propala Narona. Spominju se kataklizme, provale Slavena i Avara. Prof. Emilio Marin smatra da se Narona jednostavno ugasila. Zna se da je Naronenska biskupija postojala još u prvoj polovini šestoga stoljeća jer je na Saboru u Saloni (530. i 533.) bio nazočan biskup Narone. Vrijeme je to raspada Zapadnog Rimskog Carstva kada značenje Narone zasigurno slabi. Kako je stanovništvo Narone reagiralo na sve te promjene možemo pretpostaviti na temelju bliske nam povijesti kada su ratna zbivanja uzrokovala preseljenja milijun ljudi. Malo po malo većina stanovnika potražila je egzistenciju na drugim mjestima, mada je vjerojatno da je dio njih ostao. Ne smijemo zaboraviti ni kako su se kršćani, kad je kršćanstvo ojačalo, obračunali sa poganskim

građevinama i simbolima (kipovi koji su predstavljali božanstva). Tijekom sljedećih stoljeća nezaštićenu Naronu pljačkao je tko je stigao. U vrijeme Mlečana postojala je i organizirana trgovina naronitanskim umjetninama pa, da je moguće istražiti, vjerojatno bi se utvrdilo da mnoge vile u Veneciji krase upravo umjetnine donesene iz Narone. Nama je ostalo samo ono što je porušeno i što je s vremenom zatrpala zemlja nošena vodom sa brežuljka.

ISKAPANJA

Nevjerojatno je da o jednom od najznačajnijih arheoloških nalazišta u Hrvatskoj donedavno gotovo da nije bilo cjelovitijeg vodiča ili mono-grafije. Jedina monografija, ali na njemačkom, izdana je 1907. u Beču. Godine 1980. Hrvatsko arheološko društvo objavljuje zbornik radova o Naroni i neretvanskom području.

Prvi ozbiljni rad o Naroni pripada austrijskom arheologu Carlu Patchu kojega smatraju ocem rimske arheologije u Bosni i Hercegovini. Carl Patch je kao kustos Zemaljskoga muzeja

U VIDU KOD METKOVIĆA

Lokalitet na samom početku iskanja 1996.

u Sarajevu 1904. bio pozvan na sastanak u Vid. Domaćin mu je bio otac hrvatske arheologije don Frane Bulić. Na sastanku je dogovoreno da će Patch voditi istraživanja u Vidu, a da će svi otkriveni spomenici pripasti splitskom Muzeju.

Prije nekoliko godina Matica hrvatska iz Metkovića prihvatila se posla oko izdavanja dviju Patchovih knjiga o istraživanjima u Naroni i oko nje, te je hrvatski čitatelj sa zakašnjenjem od 90 godina mogao pročitati o tim istraživanjima na svome jeziku.

Patchova istraživanja bila su posvećena više okolici Narone, pa je

tekÉ Nenad Cambi započeo proučavati sam grad, definirati gradske bedeme i prostor unutar njih. U to vrijeme nije bilo sluha ni sredstava za konkretnija istraživanja koja će se nastaviti tek 1995.

Dolaskom na mjesto ravnatelja Arheološkog muzeja u Splitu, Emilio Marin priprema opsežna istraživanja lokaliteta u Vidu. Usvojena je koncepcija da se istraži ono što je sada moguće, a ostalo neka ostane pod zemljom za neka sretnija vremena. Definirano je pet točaka koje trenutno mogu dati vizuru Narone. To su:

- Crkva Sv. Vjda pred kojom je nađena starokršćanska krstionica za koju se smatra da je bila korištena

i u vrijeme kneza Domagoja

- Starokršćanska crkva izvan gradskih zidina nazvana Bare po toponimu na kojem se nalazi
- Sklop starokršćanskih bazilika na sjeveroistočnoj strani grada koji je za sada samo sondažno istražen
- Crta gradskih bedema koji opkoljuju Gornji grad i spuštaju se prema Donjem gradu
- Forum, danas seoski trg, koji se naslanja na Augusteum. Na ovom mjestu trebao bi biti izgrađen Muzej Narone.

Nakon što je Grad Metković uspio dogovoriti otkup zemljišta od nasljednika Plečaševih štala, 1995. započela su iskapanja koja su senzacionalno odjeknula u Hrvatskoj i svijetu. Tijekom dvije godine stručnjaci Arheološkog muzeja u Splitu, pod vodstvom prof. Emilija Marina, uspjeli su na relativno malom prostoru pronaći 16 monumentalnih kipova. Osim toga, otkopan je Forum i Augusteum. Kipovi su bili bez glava, nađeni onako kako su ih starokršćanski osvetnici ostavili. Među njima isticala se statua cara Augusta u imperatorskoj pozi. Svi kipovi su preneseni na restauraciju u Split. Kada jednog dana bude izgrađen muzej vratit će se na mjesto gdje su pronađeni.

Nakon što su se uzbuđenja stišala, trebalo je usporediti dotad poznate činjenice sa onim što je pronađeno. Imali smo 16 kipova, a samo dvije glave. Jednu, Vespazijanovu, pronašao je Nenad Cambi 1976. tijekom zaštitnih radova pri izgradnji autobusne postaje u Vidu, a druga, Livijina, (slika gore) nalazila se u Ashmolean Museumu u Oxfordu zajedno sa jednom manjom glavom koja očito nije mogla pripadati pronađenim kipovima. Livijinu glavu iskopao je neki vidonjski seljak polovinom 19. stoljeća. Kada je poznati britanski arheolog sir Arthur Evans 1878. posjetio Vid, seljaci su mu pokazali dvije glave.

Poslije 15 stoljeća kipovi su ponovno izašli na naronitansko suce

ARHEOLOŠKI LOKALITET

Evans 1878.

Arheologu, koji je kasnije otkrio kulturu, bilo je jasno o čemu se radi. Prema njegovu dnevniku, glave (Livijina i Merkurova) razmijenjene su za šešir i postale su dijelom njegove privatne zbirke. Nakon Evansove smrti njegova udovica poklonila ih je 1941. Ashmolean Museumu, na čijem je čelu Evans bio dugi niz godina. Prof. Marin stupio je u kontakt sa Britancima i oni su mu poslali gipsani odljev kako bi se mogao usporediti sa pronađenim kipovima. No, pokušaji postavljanja glave na tijelo nisu davali zadovoljavajuće rezultate.

Prof. Marinu pala je na um ideja da glavu usporedi sa još jednom statuom za koju se dotad smatralo da ne pripada istom vremenu kao i glava. Bio je to kip žene koji je godinama stajao podno stepenica zgrade Gradskog poglavarstva u Opuzenu. Ovaj put spajanje je uspjelo do najsitnijih detalja kao što su nabori tkanine na kipu koji se nastavljaju na vratu Livijine glave. Bio je to signal Ashmolean Museumu da originalnu

glavu posudi na godinu dana splitskom Muzeju, što je naknadno produženo na još pet godina. Tako se Augustova žena, carica Livija Drusilla, konačno smirila, bar kad je u pitanju njezin kip.

Potez Ashmolean Museuma da posudi svoj eksponat smatra se prese-danom. No, Britanci, ipak, nisu tako naivni da bi rušili sustav. Glava će de facto biti posuđena na neodređeno vrijeme, ali de iure, ostaje njihovo vlasništvo.

„Moćna” gomilica nekad

ARHEOLOŠKI MUZEJ NARONA

Arheološki Muzej Naronu sagrađen je 2007. iznad hrama što je podignut oko 10. pr. Kr. u čast cara Augusta i

predstavlja prvi muzej *in situ* u Hrvatskoj.

Na površini od oko 1000 m² nalazi

se 900 eksponata pronađenih u hramu, na forumu ispred njega i cijelom lokalitetu antičke Narone. Svakako najznačajnija je skupina kipova koji predstavljaju careve i članove njihovih obitelji.

IZ STALNOG
POSTAVA

Vespazijan

visina 203 cm

Kip je od bloka tasoskoga mramora, a glava od istoga mramora posebno nasadena na tijelo. Pronađen je u sjevernome dijelu Augusteja, na kraju niza Julijejsko-Klaudijejske dinastije. Prema nekim dokumentima pronađenim u Naroni pretpostavlja se da je podignut 74. godine, a tome u prilog idu i same portretne osobine. Glava je pronađena desetak godina ranije od tijela i predstavlja najprepoznatljiviji simbol Narone.

Arheološki muzej u Vidu

U VIDU KOD METKOVIĆA

August
visina 206 cm (bez podnožja)

Kolosalna statua od penteličkoga mramora. Prema središnjoj poziciji unutar hrama i ikonografskim značajkama nedvojbeno upućuje na cara Augusta, bez obzira što glava nije pronađena. Na prednjoj strani oklopa nalaze se likovi morskoga thiasusa i Jupitera Amona. Datiran je u period između 20. i 10. godine pr. Kr.

Novac

Zbirka novca pronađenog na lokalitetu iz vremena Grčke, Rimske republike, Carstva i Bizantskog carstva.

Plesačice**Prsten**

promjer 3,6 cm

Prsten od jantara, djelomično proziran, s narebrenom karikom. Na prednjoj strani su figurice Amora i Psihe.

RESTAURACIJA KIPOVA

*Sedmorica veličanstvenih.
Restaurirani kipovi iz Narone u depou
Arheološkog Muzeja u Splitu*

ANTIČKI KIPOVI BILI SU OBOJANI

Većina pronađenih kipova rađena je od panteličkoga mramora i oni koji su imali sreću vidjeti ih izbliza (nakon rekonstrukcije i konzervacije) mogli su se diviti vrhunskoj kakvoći izrade i finoj strukturi mramora. Ali nekadašnji stanovnici Narone nisu ih vidjeli tako jer su kipovi bili obojani. Iako stručnjaci to odavno znaju, prosječan poznavatelj

antičkog kiparstva uvijek te kipove zamišlja kao bijele kamene skulpture visoke kakvoće, anatomskih proporcija sa precizno izrađenim detaljima. U Vatikanskim muzejima izložena je replika statue poznate kao Prima Porta August koja je obojena kako bi posjetitelji mogli zamisliti nekadašnji izgled antičkih kipova.

POŠTANSKA MARKA

Na prijedlog Gradskog poglavarstva grada Metkovića Hrvatska pošta je 24. veljače 2005. izdala je poštansku marku „Narona“ nominalne vrijednosti 10 kn. Inicijativu je nekoliko godina prije pokrenuo poznati metkovski filatelist Nikola na kojoj je glava carice Livije, dok se u bloku nalazi nekoliko prikaza cijeloga kipa na kojem su spojene glave

iz Oxforda i tijelo iz Opuzena. Autorica marke je akademska slikarica Maja Danica Pečanić.

*Matej Erceg, 5.a
Luka Žaja, 5.a
Lara Laskač, 5.a*

JOZO BOZO: NAJBOLJI MAĐIONIČAR IZ HRVATSKE

Novinar: Predstava je bila odlična. Čestitamo!

Hvala lijepo!

Novinar: Jeste li oduvijek htjeli biti mađioničar?

Da. S pet godina učinio sam prvi trik.

Novinar: Kada ste imali svoj prvi javni nastup?

1987. godine na tadašnjem Trgu Republike (danas Trgu bana Jelačića).

Novinar: Jeste li sami osmislili koreografiju nastupa?

Sam osmislim koreografiju, a poslije mi u tome pomažu stručnjaci (scenaristi, režiseri..)

Novinar: Imate li tremu kada nastupate pred puno publike?

Pa nemam tremu. To je uzbuđenje, ali pozitivno. Danas bih rekao da sam nabrijan.

Novinar: Jeste li ikada pogriješili kada ste izvodili neki trik i kako su ljudi reagirali?

Puno puta sam pogriješio. Imao sam preko 8500 predstava, ali sam se uvijek nekako izvukao.

Novinar: Svi vas poznaju pod ime-nom Jozo Bozo. Koje je vaše pravo ime?

Josip Alajbeg

Novinar: Čujemo da ste bili u Bijeloj kući. Kakvi su vaši dojmovi?

Da. Dva puta sam bio u Bijeloj kući. Meni je bilo super. Nastupao sam pred roditeljima i njihovom djecom. To su obično bili političari, suci i sponzori. Tamo sam živio pola godine i studirao sam tamo.

Novinar: Možete li nam reći koje ste države obišli?

Bio sam na 4 kontinenta. Ne znam točno u koliko država.

Novinar: Koji trik vam je najdraži?

Trik sa žutom maramom. Dvadeset godina sam učio taj trik. U Americi sam postao slavan zahvaljujući njemu.

Novinar: Kako se osjećate kada tijekom predstave čujete dječji smijeh?

Nema ništa ljepše od tog!

Novinari:

Lea Kaleb 5a

Daria Kraljević 5a

Luka Žaja 5a

Matej Erceg 5a

JOZO BOZO

Josip Alajbeg, odnosno poznatiji kao Jozo-Bozo veseli je i uvijek nasmijsani, iluzionist i magičar za djecu. Svoje zabavne i urnebesne šale nije uskratio djeci diljem Hrvatske i svijeta, pa tako ni predsjedniku Amerike Georgeu W. Bushu, koji je, čini se jako uživao, te je našega Jozu-Bozu pozvao čak 2 puta. Iza njega se krije preko 20 godina rada i više od 5000 raznih predstava!

Dobio je podršku od strane roditelja, pedagoga, te Ministarstva, a buran i gromoglasan pljesak, uz poneku viku, od strane djece.

Ja sam i sama imala priliku da čak 2 puta uživam u njegovim urnebesnim majstorijama.....

Iva Jerkić 5a

TKO JE JOZO BOZO?

Jedini ne-američki mađioničar koji je pozvan da nastupi u Bijeloj kući u Washingtonu!

Jozo Bozo je u SAD bio pozvan kao mađioničar za djecu, ali i za svoje predstave za odrasle – i to u sam Hollywood u slavni Magic Castle, i to na samu Staru godinu!

kaka event planirate? Promocija nekog proizvoda? Otvaranje trgovačkog centra ili želite da tijekom blagdana Vaš shopping centar odzvanja smijehom? Ne znate kako organizirati djeci rođendan? kako zabaviti Vaše klijente i poslovne partnere? i kao mađioničar za djecu i kao mađioničar za odrasle, predstave Joze Boze obiluju smijehom i izvrsnim raspoloženjem. Uđite u svije Joze Boze i doživite ČAROLIJU (O) SMIJEHA!

ČLANAK

Josip Alajbeg, poznatiji kao Jozo Bozo, rođen je u Zagrebu 1973. Njegove predstave su zbog edukativnog sadržaja i pedagoškog pristupa preporučene od Ministarstva prosvjete i športa.

Nakon što je Jozo Bozo tri godine zaredom bio izabran među 10 najboljih mađioničara za djecu na svijetu, uslijedio je i poziv da uveliča Uskršnji party u travnju 2006. u samoj Bijeloj kući u Washingtonu, SAD kao poseban gost predsjedničke obitelji.

Zbog posebnog pedagoškog pristupa djeci, Jozo Bozo je jedini mađioničar u Hrvatskoj čije su predstave preporučene od Ministarstva prosvjete i športa.

Lea Kaleb, 5. a

500 godina rođenja najvećeg hrvatskog komediografa

BIOGRAFIJA MARINA DRŽIĆA

Povodom petstote godišnjice rođenja velikog hrvatskog komediografa Marina Držića sve su osnovne i srednje škole 12. svibnja 2008. u 13.00 sati izvele prigodni program. Izložbu o Marinu Držiću na panou, u holu škole su postavile uč. hrvatskog jezika Marija Ilić i knjižničarka Ivana Čarapina. Kratki program održao se preko razglasa. Tom prilikom se čitao kratki životopis pisca (Lucija Sršen, 8.a), izveo se recital o Marinu Držiću dubrovačkog pjesnika Luka Paljetka (Tihana Arapović, 8.c i Anja Merdžan, 8.c). Na kraju su učenice izvele ulomak iz Držićeve Novela od Stanca (Matea Sršen, 7.b, Ana Markotić, 7.b i Mia Sršen, 7.b). Ovaj su program uspješno realizirali uč. hrvatskog jezika Marica Vukša, Tatjana Hazirović Juračić i Dragan Sršen uz koordinaciju knjižničarke Ivane Čarapine.

Marin Držić zvan Vidra rođen je 1508. u uglednoj i bogatoj dubrovačkoj građanskoj obitelji koja je već imala jednog književnika, Marinovog strica i našeg prvog petrarkista, Džoru Držića. O njegovu djetinjstvu nema podataka, ali se zna da je sa 18 godina postao klerik - crkveni službenik, budući da je preuzeo, po obiteljskom pravu, upravljanje nad crkvama Svih svetih i Sv. Petra na Koločepu od kojih je imao neke prihode.

Do tridesete godine bavio se, poput većine Dubrovčana, trgovinom zajedno sa svojim ocem. Međutim, nakon što su poslovi počeli slabiti, Marin se posvetio umjetnosti. U veljači 1538. postao je orguljaš u stolnoj crkvi u Dubrovniku, ali su mu već krajem te godine vlasti dodijelile stipendiju za studij trgovine i diplomacije u Sieni. Tamo je stekao velik ugled, naime, izabrali su ga za jednogodišnjeg rektora studentskog doma, a postao je i vicerektor sveučilišta. O tome da se baš nije bavio trgovinom i diplomacijom, već komedijom, govori i jedan policijski zapis iz 1542. po kojem ga je policija zatekla kako glumi ljubavnika u jednoj predstavi održanoj u privatnoj kući. U ono vrijeme su predstave, iz političkih razloga, bile zabranjene.

Nakon povratka u Dubrovnik, s prezirom odbacivši trgovački posao, u idućih desetak godina napisao je svoje najpoznatije komade. No upao je u dugove jer je bio skloniji trošenju nego zarađivanju, ali je i stekao mnoštvo neprijatelja među onim škrtim, pohlepnim i licemjernim dubrovačkim bogatašima i trgovcima koji su se prepoznali kao likovi u njegovim komedijama.

Kako je ostao bez potrebne podrške, Držić je prestao stvarati te je 1562. otišao u Veneciju gdje je radio kao kapelan mletačkog nadbiskupa. U pismima upućenima firentinskom knezu Cosimu I. Mediciju 1566. godine, pun ogorčenja na dubrovačku vlast, senatore naziva čudovištima, a Cosima moli da ih silom svrgne i pučanima da udio u vlasti. Umro je 1567. u Veneciji, a pokopan je u bazilici San Giovanni e Paolo.

Najpoznatija djela su mu, osim „Skupa“, pokladna igra „Novela od Stanca“, komedija „Dundo Maroje“, tragedija „Hekuba“ te pastirska igra „Tirena“.

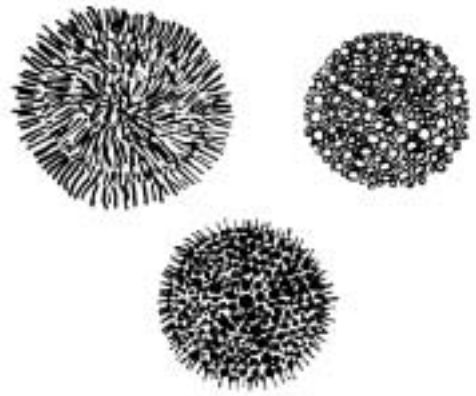
Martin Šutalo, 5.e, Tempere, Lađe

Antonia Obšivač, 6.e Tempere, Uskrsnuće

Anđela Crnčević, 7.c Pastel, Priroda

Renata Nikolac, 5.d Tuš, Ježinci

Josipa Romić, 4.c Vodene boje, Laguna

Bijeli Božić

Bliži se Božić,
Bijel kao snijeg.
Putuje svijetom,
Penje se na brijeg.

Donosi sreću,
Prepunu vreću.
Radost i ljubav,
za cijeli svijet.

Lara Laskač i Lea Kaleb 5.a

Martin Bokan, 4.c Vodene boje, Primorski krajolik

Matea Nikolić, 6.e Karton tisak, Morsko dno

MOJE DJETINJSTVO

Moje djetinjstvo je škrinjica puna blaga. To blago nije novac niti soba puna igračkaka. Nisu to ni bicikla, ni role, ni skupocjena obuća, a ni odjeća.

Bogatstvo o kojem govorim jest bogatstvo moga djetinjstva. Ono se sastoji od ljubavi i sreće koju mi pružaju moji bližnji. No, nije ni samo to.

Bogatstvo o kojem govorim jest bogatstvo i ljepota prirode koja me svakodnevno okružuje. Trešnja koja me u proljeće i ljeto mami svojim žarko crvenim plodom, trava koja zeleni dvorište i mami na igru s prijateljima.

Kada se igramo na cesti, ponekad se moramo čuvati auta. Ali ja sam među sretnom djecom koja žive u gradu, a ne moraju stalno paziti na automobile.

Moje djetinjstvo još traje. Ja sam još u njemu, okružena ljubavlju i puna ljubavi prema svima.

Antonia Obrvan, 5.e

Ružica Prnjić, 4.c Vodene Boje, 'Malo misto'

Sjećanje na mrtve

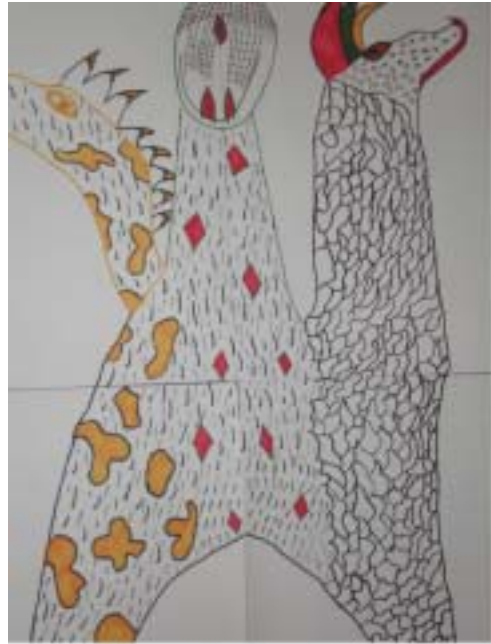
Dan mrtvih je poseban dan
Jer se prisjećamo onih
Koji su utonili u vječni san.

Kao znak pažnje donosimo im cvijeće
I nakon molitve na odlasku
Zapalimo svijeće.

Svijeće su znak da mislimo na njih
Trebalo bi biti više dana tih.

Na dan mrtvih ljudi su puni tuge i sjete
Jer tada svoje bližnje
Na mjesnom groblju posjete.

Iva Barbir, 7.d

Ivona Glavan, 6.c ; Martina Krvavac, 6.c; Lora Pavlović, 6.c
Renata Krvavac, 6.c, Skupni rad, Teksturane i strukturne crte, Zmaj

J E S E N

Probudio me zvuk mobitela. Nevoljko sam se ustala iz toplog kreveta. Jutarnji trening veslanja natjerao me na aktivnosti u jesenje jutro. Izadoh vani. Ugrizao me hladan jutarnji zrak za obraze i nos. Topli dah ledio se. Travnjak ispred kuće bijelio se pod prvim mrazom. Ulica je šutjela ušuškavajući se u toplinu kuća iz kojih se bijelio topli dim dimnjaka. Iznad mene sivilo se natmureno nebo. Gomilali su se teški, prijeteći oblaci nagovještavajući kišu. Hrabro krenuh ka veslačkom klubu na Neretvi. Lokvice vode praskale su pod nogama lomeći kristaliće leda. Krošnje stabala hladne i ogoljele nijemo su gledale usamljene prolaznike. Sagovi žutosmeđi prostirali su se podno stabala grijući njihovo korjenje. Dođoh do Neretve koja je veličanstveno tekla. Lagana maglica sakrivala je njenu ljepotu i davala čaroban izgled. Dobila je svoju sivo-smeđu boju, nabujala u svom jesenjem izdanju. Nije bilo veslača, samo jato pataka hrabro je plovilo i ključalo svoj jutarnji obrok. Usamljen vrapčić spustio se blizu mojih tenisica tražeći mrvice kruha. Osjetih na obrazu kapljicu. Pa još jednu dok nije počela padati kiša.

„Od treninga na vodi neće biti ništa. Nema veze, ipak buđenje nije bilo uzalud. Doživjeh lijepo kasno jesenje jutro.”
Pomislih.

Petra Popović, 7b

Ivana Ćorić, 7.b Tempere, Voće

Internet BON-TON

ili kako se ponašati na Internetu da ga dobro iskoristiš i ne dopustiš da on iskoristi tebe!

Internet je odličan za informiranje, učenje, zabavu, brzu komunikaciju pa čak i druženje, ali važno je znati:

- ✦ nisu svi sadržaji koje pronadeš na Internetu točni
- ✦ nisu svi ljudi koji komuniciraju putem Interneta dobronamjerni
- ✦ nisu sve stranice jednako pouzdane, postoje neke ozbiljne kojima se može vjerovati, ali i mnoge koje su samo pokriće za prljave poslove
- ✦ zamke koje čekaju naivne na Internetu mogu biti svuda - na web stranicama, u e-mailu i u chatu (tzv. brbljaonici ili sobi za razgovor)
- ✦ za sve situacije kad nisi siguran/sigurna kako postupiti pitaj nekoga od odraslih koji dobro poznaje prednosti i zamke Interneta, a koga poznaješ i vjeruješ mu (roditelji, učitelji, knjižničari...)

Zato pazi!

- ✦ ne otkrivaj nikome svoju lozinku za pristup Internetu, jer bi mogla biti zlorabljena!
- ✦ ne šalji svoje fotografije ili fotografije članova obitelji nepoznatim sugovornicima na Internetu!
- ✦ nemoj davati podatke o svom identitetu, imena članova obitelji, brojeve telefona ili kućnu adresu osobama koje ne poznaješ!
- ✦ zaštita osobnih podataka ne znači da trebaš lagati na chatu ili e-mailu, govori o svojim stavovima i interesima, ali ne otkrivaj nepoznatima svoj identitet!
- ✦ nepoznatim osobama s kojima komuniciraš posredstvom Interneta ostani i ti nepoznat/nepoznata, jer i najokorjeliji zločinci mogu se predstaviti na simpatičan i privlačan način ili se pretvarati da su dijete ili mlada osoba!
- ✦ ako nisi siguran/sigurna što učiniti kad dobiješ čudan zahtjev ili ponudu, obrati se roditeljima, učiteljima ili knjižničarima za

savjet, ili jednostavno obriši poruku!

- ✦ dobiješ li e-mail nesuvislog sadržaja ili neku nerealnu ponudu, nikako ne odgovaraj, jer će tvoj odgovor, bez obzira kakav bio, uvjeriti drugu stranu da je adresa "živa", pa će te ubuduće zasipati sličnim porukama, virusima i dr.!
- ✦ dobiješ li poruku, e-mailom ili na chatu, zbog koje se osjećaš neugodno, odmah prijeđi na drugu stranicu, nemoj reagirati i odgovarati!
- ✦ nikada ne daj na Internetu broj kreditne kartice ili bankovnog računa (svoj ili roditelja) kako bi nešto naručio/naručila, bez da se posavjetuješ s roditeljima ili nekim starijim!

- ✦ ne nasjedaj na ponude darova i nagrada u zamjenu za neki osobni podatak koji se traži!
- ✦ pornografske stranice nisu na Internetu zbog tvoje dobrobiti nego zbog onih koji zlorabljaju druge i zarađuju novac na njima i njihovoj naivnosti!
- ✦ na kompjutorima na javnom mjestu, nije prihvatljivo otvaranje stranica koje sadrže govor mržnje, poziv na nasilje i pornografiju, gdje bi to moglo smetati druge korisnike!

pripremila:

Marina Vuković, prof

INFORMATIČKI KABINET

Radionica robotike u našoj školi

U našoj školi za vikend 15. i 16. siječnja vrata su bila otvorena učenicima koje je zanimalo nešto više o robotici. U radionicama je sudjelovalo 40 učenika petih razreda koji su pokazali zanimanje za robotiku i programiranje. Prvi dan smo sastavljali robote, i to robotska kolica, vrtuljak i semafor. Posao je bio složen ali dosta interesantan. Drugi dan smo sastavljene robote spojili sa robo interface-om i izrađivali programe koje su roboti radili. Programirali smo u programu Robopro. Najuzbudljivije je bilo kada bi robot proradio. Robotska kolica su se razletjela pod klupe,

okretala „kao da su izgubila pamet“, kružila uz prepreku, kretala se po nacrtanoj krivulji. Bilo je suza i smijeha. Tako je prošao jedan nezaboravan vikend. Naučili smo kako se može napraviti robotizirani ili autonomni uređaj koji se pokreće pomoću motora nakon što se programira. Stečeno znanje smo primjenjivali u praksi razvijajući kreativnost i maštu. Radionicu je organizirala prof. Marina Vuković, a vodio prof. Ivica Kolarić. Na kraju smo bili ponosni kada nam je ravnateljica dodijelila priznanje.

Lara Laskač, 5. a

...SA SJEVERA NA JUG... -KOD KUĆE JE NAJLJEPŠE-

DAN PETI; ODLAZAK

Vo, ovaj bih projekt, ako mogu tako reći, nazvala izrekom: „Kod kuće je najljepše”, jer mislim da smo stvarno bili umorni od cjelodnevnih trčaranja po (odmah kažem) predivnom Zagorju... iako, ne bih imala ništa protiv još tjedan dana, daleko od škole i obveza. Al' eto, što je tu je, kad Raska kaže: „Doma”, to zbilja znači doma! Nakon što smo se svi spakirali (s tim da neki nisu mogli zatvoriti kovčege (ja)), onako još uvijek pospani, neizvjesno smo se ukrcali u naš dobri stari bus, kojem je vozač već u utorak uništio prednje staklo. Nesvjesno, kažem, jer smo shvatili da nas cesta vodi kući (čitaj: probudili se) tek kada se na onaj nesretni mikrofon oglasila nastavnica Aleksandra. Al' eto, sad je većina nas bila spremna za put i svi smo bili puni dojmova. Oroslavje, zbogom!

I tako smo krenuli! Prva postaja bila su nam Plitvička jezera. E, tu stvarno imamo veliki peh! Užasno je puhalo, a od snijega se nije moglo izaći ni autobusa. To je već treći put. Naime, u četvrtom razredu u nakani da vidimo taj dar Majke Prirode omela nas je kiša, a četiri dana prije (ponedjeljak) isto. Ma nema što, desi li se nekad suša, mi ćemo se skupiti i pravac Plitvice! Kiša će sigurno pasti... A baš mi je žao, jer svi mi kažu da to vrijedi vidjeti, daje stvarno predivno. Pa, možda nekog dana...

Nakon deset minuta stigli smo u mjesto po imenu Korenica, gdje smo trebali ručati, pod nazivom „Macola”. U tom smo hotelu prenoćili i na ekskurziji prije četiri godine i moram priznati daje bio puno bolji od „Zagija” u Oroslavju. U restoranu se nalaze preparirani medvjedi i lisice, simboli Like. To mi se baš sviđa, onako, pred sobom ogromnu životinju, koja je nekada bila živa i opasna, a ja sam sada jača od nje! Hrana je bila ukusna, a posluga ljubazna. Nisu mi se jedino svidjele cijene u trgovini koja je bila u sklopu restorana, mali sok 15 kuna... Bože sačuvaj! Restoran je bio pun Kineza, tada sam shvatila da su oni jako simpatični, druželjubivi, ali mali ljudi! Put nas dalje vodi lijepom našom Likom, pa sve do još ljepšeg Nacionalnog parka Krke. Budući da smo ga posjetili u četvrtom razredu, svi smo mislili da se tu više nema što tražiti, ali smo se prevarili, nasreću. Kad smo došli, nije bilo prijevoza do rijeke, pa

smo do tamo morali pješice-800 metara nadmorske visine, četiri kilometara daljine. Neke to baš i nije privuklo, pa su ostali u autobusu. Mi smo ostali krenuli nizbrdo, pod vodstvom naše drage Raskice i nastavnice Gabrijele Matage. Malo smo se umorili al' sva je slabost nestala kad smo ugledali čari Krke. Shvatili smo da i voda može biti čarobna i da bih Krku mogla posjetiti ponovo, ponovo i ponovo, svaki put bi me jednako oduševila ta priroda. Krenuli smo u obilazak malim drvenim mostićem. Pred nam su bili neki Španjolci, Portugalci, ne znam točno, al' uglavnom, govorili su španjolskim jezikom, pa smo se Mata i ja potpuno uživale i počele blebetati neke španjolske riječi, a da ni same nismo znale što znače. Vikale smo: "Mi časa es tu časa!" i slično, dok su nas oni zbunjeno gledali, a neki se smijali i pozdravljali onim slavim "Hola"! Krka zaista ima sve što joj je potrebno da se smatra svjetskom ljepotom. Da tamo živim, ni neumoran šum slapova mi ne bi smetao, ja bih uživala. Nakon toga maloga izleta, čekao je nas težak put ona četiri kilometra, al' ovaj put uzbrdo! Moram reći da se Raska potpuno opustila, bila

je, mogu reći, jedna od nas... Kao da živi dvostrukim životom, u školi je stroga i neraspoločena, a vani šaljiva i veoma pristupačna osoba! I tako mi, potpuno izmoreni i znojni, dođosmo do busa. Bolio me svaki mišić dok sam skoro u sekundi ispila bocu vode. Ali vrijedilo je, sad sam bogatija za još jedno divno iskustvo. Napokon smo se bližili Metkoviću. Sigurna sam da su svima u glavi odzvanjale riječi: "Dome, slatki dome..." (kad sam već počela sa izrekama), jer smo svi htjeli istuširati i pojesti nešto. E, tu smo već bili "domaći", ipak je to bila naša Dalmacija! Oko osam sati navečer bus je stao na autobusnom kolodvoru i vani sam ugledala tatu i brata. Iako sam jedva pričala (promukla sam zbog silne dernjave i pjevanja), kod kuće sam svojim sve u detalje prepričala. Jest da nam je zadnju večer malo začinio Korade (svi smo se prestrašili na smrt!), al' ovaj maturalac je stvarno bio odličan, i da, ponovila bih ovo još jednom, jer nije važno gdje si, nego s kim si, a ja sam bila sa svojim prijateljima i svojom naj naj najdražom Raskom!

The end Marinela Šiljeg, 8.e

LJEPOTA KRKE JE NENADMAŠIVA

Ljepota Krke je nenadmašiva. Kad bi je mjerili s bilo čim ne bi bilo dostojno uspoređivanja. Neumoljivi brzaci koji nepregledno teku u milijunima oblika i veličina. U trenu vidim samo mirnu vodu kako žubori, a već u drugom tako sam blizu neukrotivoj brzine te vodene bujice tako snažne da gotovo mogu osjetiti kako me povlači prema svojoj unutrašnjosti. Krka ne samo da je dvolična, dapače, ona ima tisuću lica, mogu je vidjeti kao nježnu i mirnu, malo ubrzaniju, pa sve dublju i hitriju i tako ona postepeno raste

ponosno se pokazujući u svoj svojoj veličini sve dok se ne osjetim malo ponizno u njezinoj prisutnosti. Koliko god u početku znam da ja mogu narušiti njezin mir smo malim kamenčićem olako bačenim na njezinu mirnu površinu, toliko znam i kad bih pala s mostića u njenu dubinu, u njenu jakost, njezina bi me snaga progutala i nemarno ispljunila na nekoj obali. No Krka i jest najljepša upravo zbog toga, jer koliko god nadmoćnija od nas bila još nam uvijek dopušta da živimo u njoj i ništa ne traži zauzavrat.

Marija Batinović, 8.e

S TATOM BIH OTIŠLA NA KRAJ SVIJETA

Doista, s tatom bih otišla i na kraj svijeta. U njegovu društvu sve mi je lijepo i zanimljivo. Ne dozvoljava da mi ni na trenutak dosada ušeta u moje maleno srce. Često mi priča zanimljive priče o događajima iz svog djetinjstva. Ponekad se smijemo do suza. Njegove čvrste ruke uvijek me nježno miluju i grle. Spreman je otjerati svaku moju tugu i strah. S mojim tatom mi je uvijek lijepo. Čini mi se da bi mi sa njim isto tako bilo i na kraju svijeta.

Kata Mijić, 3. b

Darka Jukić, 5. b Karton tisak, Zec

PRIJATELJSTVO

Prijateljstvo je nešto najvažnije na svijetu, kada prijatelja imamo sretni smo kao ptica u letu.

Kada prijatelja vjernog imaš, njemu sve svoje tajne pričaš.

On je tu kada ti najviše treba, prijateljstvo je veliko do neba.

Prijatelj će ti uvijek pružiti pomoć i u podne i u ponoć.

Daniela Batinović 7. a

MOJA NADRAŽA IGRAČKA

Pritisnuta sve većim školskim brigama i obvezama često sanjarim o ranom djetinjstvu i mojoj mlađoj sestri koja se tada igrala sa mnom. Društvo su nam pravile prekrasne plišane igračke, ali jedna mi se posebno urezala u pamćenje, a to je moj mali zeleni zeko sa žutom mašnicom na vratu. Bila je to moja prva igračka. Još se sjećam vremena kada je bio prekriven nježnim, mekanim krznom s dugim, glatkim ušima. Bila sam sasvim sigurna da me razumije i da sve osjeća. Svaki put kada bi mi ispao, mislila sam da ga boli, pokušavala sam ga uspavati, kada je

bilo hladno, pokrivala ga, a za vrućih dana kupala ga...

A sada kad ga pogledam, više ne mislim na njegove osjećaje. Odrastam i druge su mi stvari na pameti. On se nalazi na polici u mojoj sobi. Sav je čupav, izlizan, njegova dlaka više nije mekana, a mnogobrojni „ožiljci“ na njemu pokrpani šarenim koncima su svjedoci brojnih „operacija“.

Iako se više ne igram s njim i iako ga više ne pokrивam prije spavanja, nikada ga neću zaboraviti. On će uvijek ostati u mom srcu i biti na polici, nijema uspomena djetinjstva.

Jelena Rendulić, 7. a

MOME DJEDU

Kosa mu snijeg, oči Jadransko more, Kobrazi hridine izudarane morem rodnog Mljeta, to je slika mog djeda. Bio je visok, suh i mršav. Takvog ga pantim. Rekli biste da je poput drugih starih ljudi, ali nije isti. Od svih je drugačiji. Možda izgledom podsjeća na druge stare ljude, ali vjerujte, u duši i srcu je poseban. Živio je mirnim i posebnim životom. Odlazak u ribarenje bila mu je svakodnevnica. Sva njegova imovina bila mu je drvena ribarska barka i kamena kućica koja je bila pravi dvorac za nas, njegove unuke. Uvijek je govorio da mu više i ne treba. Svake godine jedva sam čekala odlazak na Mljet. Bila su to bezbrižna kupanja, večernje šetnje rivom i odlasci s djedom u ribolov. Djed i njegovo staro lice, hrapave ruke i nerazgovijetni govor

obilježili su moje djetinjstvo. Svako jutro rano bi donoseći dva meka i topla peciva, namazao ih pekmezom i čekao naše buđenje sa čašom vrućeg mlijeka. Moj bi djed nerijetko opsovao malog miša, ali nikada ne meni. Na mene nikada nije podigao glas. Vijest da je mrtav, da ga više nikada neću vidjeti, promijenila je moj život. I danas se veselim odlasku na Mljet, Ali više nema djedove ruke da mi s mola maše. Sada se radujem odlasku na groblje, cvijeću i Očenašu na djedovu grobu. Često mislim na djeda. U mojim mislima on je još uvijek živ. Gleda me s neba. Znam to, osjećam njegovu ljubav, čujem njegove riječi.

Ipak sam tužna dok ovo pišem.

Iva Poštenjak, 7. d

VOLIM SVOJU OBITELJ

Moja obitelj je brojna. Ima nas šestero. To su: baka, teta, mama, brat, sestra i ja. Svi su mi veoma dragi i ne bih mogla bez njih, osim bez jedne osobe, a to je tatina mama, moja baka. Ona je veoma zločesta i zlobna. Kada gleda televiziju, ako joj se nešto ne sviđa, tada psuje i zato je ne volim.

Moj mali brat koji ide u vrtić, veoma je živahan. Kada me ne sluša, onda se posvađamo. Moja starija sestra veoma je živčana. Kada je netko razljuti, a to je veoma lako, nitko je ništa ne smije pitati, samo se dere. Jako se voli šminkati i moderno oblačiti. Mama je svima potpora u svemu. Ako ne znamo zadaću, ona nam pomogne, ako imamo problema, pomaže nam u rješavanju tih problema. Na majci

najviše volim njezin osmijeh. Ona je najbogatiji čovjek na svijetu. Njezina bogatstva nisu u zlati ni srebro ni nova, a ne mogu se ni kupiti ni prodati. Ona ih daruje svojoj djeci i tako im ulijeva dovoljno snage za probitak u životu. Dobrota, poneka blagost, ponekad strogoća ali uvijek, čak i kad je tužna, osmijeh i vedrina s kojima dočekuje i prati svoju djecu. Svi je volimo, a najviše tata koji je glava obitelji. On nas sve voli, iako ima jednog svojeg mezimca a to je moj mlađi brat. Tata mu kupi sve što zaželi. Nadam se da sva djeca imaju ovakvu obitelj, obitelj koja ih podupire u životu, obitelj koja želi svojoj djeci najbolje, obitelj koja je složna i u dobru i u zlu.

Daniela Čotić, 6. e

MOJ GRAD

Moje grad sniva uz Neretvu spokojno i mirno. Smjestio se ispod Predolca, koji ga čuva poput stražara i osigurava mu miran san. Ljepota njegovih ulica, pročelja, zgrada čine ga lijepim. Škole, vrtići moga grada svako jutro otvaraju vrata najdražim stanovnicima. Grad mi je najljepši u proljeće, kada ga sunce budi, grli i smije mu se. Lijep je i u jesen kada se zažuti od zrelih limuna i mandarina.

Ivan Vekić, 3. c

NA GROBLJU SE UČI O VJEČNOSTI I O PROLAZNOSTI ŽIVOTA

Polako se spušta noć pozdravivši sunce na snenom zapadu. Na groblju titra svjetlost tisuću svijeća. Lagano titra i spokojno mijenja boje prema bojama lampiona. Svaki plamičak- jedna duša koja je napustila ovozemaljsko tijelo. Kroz prigušeni spokoj čuje se tihi jecaj, bol još svježija i jaka, odlasci još nepreboljeni. Duše su to rastavljene od tijela, ali ne i od nas. Vidimo ih u mislima, čujemo ih u vjetru, osjećamo u dodiru cvijeća. Samo nas hladna ploča opominje da smo mi na zemlji još koju godinu. A onda ćemo i mi otići u vječnost.

Na Dan mrtvih i nebo je bliže. Sjetni su ljudi, sjetno je nebo. Svatko nosi svoju tugu. Na groblju se uči o vječnosti i o prolaznosti života.

Zato molitvom zahvaljujemo na životu, i molimo za one koji više nisu s nama. Dugujemo im ovo sjećanje, poštivanje njihovih duša, svijeće i cvijeće kojima krasimo njihove grobove.

Neka im je vječni pokoj i vječna slava u Bogu!

Suzana Komazin, 8. d

Zemljine S.O.S poruke

Zaštitite okoliš od zagađenja. Nemojte praviti rupe po meni. Nemojte zagađivati pitku vodu jer je na svijetu sve manje pitke vode. Bacajte smeće u kontejnere. Sve što se može reciklirati odnesite na recikliranje. Sadite što više voća i povrća. Jako bih voljela da umjesto automobila i drugih prometnih sredstava vozite bicikl.

Antonia Raič, 2. c

ŽIVOT ZA BOLJI SVIJET, ZA LJEPŠU HRVATSKU

Ovo je tužna priča. A zapravo kao svaka priča ima sretan početak, a tužan svršetak.

Tužan svršetak ožalostio je puno ljudi, rasplakao mnoge, a moju baku zavio u crninu cijeli život.

Sve je počelo kada je moj stric objavio da odlazi u rat. Svi brane domovinu, pa će i on! Mlad i zanesen domoljubljem, krenuo je s ostalim momcima iz sela. Djed i baka usprotivile se, ali stric nije dvojio. Ljubav prema domovini bila je jača od roditeljskih savjeta. Obećao je da će se vratiti. Baka ga je zagrlila, blagosloвила

i progutala suze koje su je gušile u grlu. Slutila je zadnji zagrljaj. Stric je branio i obranio mnoge domove. A jednog hladnog jesenjeg dana stigla je tužna vijest, stric je poginuo. Od tada se lice moje bake promijenilo. Neka čudna sjena nastanila se na njemu. Znam, to je bol, to je praznina, to je tama koja je ostala.

Ali u toj tami, u toj tuzi nazire se svjetlo. To svjetlo je nada da njen najmlađi sin nije uzalud poginuo. To je nada da njeni unuci žive u boljem svijetu, u ljepšoj Hrvatskoj.

Antoneta Bogdan, 8. d

MENI DRAGA OSOBA

U mom životu ima osoba koje me svakodnevno usrećuju i drago mi je da postoje. Takva jedna osoba koja u mom srcu ima posebno mjesto je moja rodica Marija.

Do prije dvije godine bila je kao i ja, vesela osoba, puna vedrine i samopouzdanja. Oči su joj sjale nekom toplinom, a kosa se prelijevala pod suncem. Uvijek je sanjala da će postati manekenka. Tada se dogodilo nešto strašno što ne bih poželjela ni najgorem neprijatelju. Moja najbolja prijateljica koja me uvijek hrabrila kada mi je bilo

najteže, završila je u bolnici i jedva preživjela. Tih trenutaka se opće ne želim sjećati jer mi odmah dođu suze na oči i tuga u srce. Danas ne može hodati. Ipak zrači nekom posebnom toplinom koja me očara kada je vidim nasmijanu i veselu. Njena pozitivna energija odmah prijeđe na mene. To veselje kao da je izgubilo boju i okus. Nije to kao prije dok smo bile mala djeca i igrali se lastike i lovice.

Meni je dovoljno i to malo sreće da mi uljepša dan.

Matea Popović, 7. b

MENI DRAGA OSOBA

U obitelji, među svim mojim prijateljima, nalazi se mnoštvo dragih mi osoba, ali u mom srcu poseban kutak pripada osobi koju neizmjerljivo volim, pripada nekomu tko je sa mnom uvijek u dobru i u zlu. Taj kutak pripada mojoj majci.

Moja majka za mene je najljepše biće na svijetu. Oči svoje majke netko će opisati kao dragulja, ali ja mislim da nigdje na svijetu nema tako lijepih dragulja koji bi se mogli mjeriti s ljepotom u majčinim očima. Ta dva prekrasna ogledala često prekriva smeđa, kovčava kosa koja pada i na njene rumene obraze, često od milja nazvane i dvije rumene jabučice. Ponekad se njena lijepa crvena usta skupe pokazujući mi da je nešto krivo, no i dok se ljuti, ona je prelijepa. Milujući me svojim nježnim rukama, silna toplina i ljubav koju mi neprestano pokazuje ispunjava moje srce. Majka je ona što sve moje boli i mnoge skrivene tajne zna. Kada sam tužna, majčina ljubav i njen topao glas pružaju mi utjehu. U trenutcima sreće njene nasmijane oči uvijek se smiju sa mnom. Tako vedra i uvijek dobro raspoložena

osoba, pravi mi je uzor. Ona mi daje sliku osobe kakva i ja jednog dana želim postati. Mislim da ne postoji više tako lijepih riječi kojima bih mogla opisati jednu osobu kao što je moja majka.

Iva Mijoč, 7. b

Čarolija proljeća

Hladna zima prolazi,
Veselo proljeće nam dolazi.

Livada je puna cvijeća
I mirisa proljeća.

Visibabe dignule glavice
Za njima i žute tratinčice.

Ptice cvrkuću na drveću
A pčele se raduju proljeću.

Čari proljeća bude se
Šarenilo nam donose.

Zdenka Nikolić, 6. b

ZANIMLJIVOSTI IZ ŽIVOTINJSKOG SVIJETA

DOBRI DUPIN

Učenici VI. c i VI. d razreda zajedno s nastavnicom iz prirode Vesnom Pavlović usvojili su dupina. Kako je to moguće, sigurno se pitate? Akciju provodi udruga Plavi svijet čime se daje potpora radu Jadranskom projektu dupin na istraživanju i očuvanju dupina u Lošinjskom arhipelagu i čitavom Jadranskom moru. U području Lošinja živi jedina poznata skupina dobrih dupina u našem moru, a broji oko 120 jedinki.

„Usvojite dupina” je kampanja podizanja svijesti javnosti kojom se ljudi pozivaju da se uključe u zaštitu dupina i pomognu projekt. Dupini su globalno ugrožene životinje. Onečišćenje mora, uništavanje staništa, prekomjeran izlov ribe i slučajni ulov u mreže samo su neki od razloga ugroženosti ovih prekrasnih životinja.

Dobri dupini pripadaju skupini kitova zubana. Oni su danas jedini morski sisavci koji stalno žive u cijelom Jadranu. Oni su i izuzetno inteligentni pokazujući i mogućnost vlastitog prepoznavanja. Odrasli dobri dupini su crno - sive boje, tamniji na leđima, svjetliji na truhu. Mogu biti duži od 3 m. Žive oko 30 godina, no mogu doživjeti i preko 50. Nakon što se okoti, mladunče ostaje s majkom u prisnoj vezi 3-4 godine. Učenici VI. c usvojili su snažnu i društvenu ženku pod nazivom Debby, a učenici VI. d razreda Metu, razigranog, mladog mužjaka. Prošle školske godine

učenici VI. e razreda usvojili su dupina koji se zove Mush. Posvojitelji su kao zahvalu za donaciju dobili CD-ROM sa informacijama o kitovima i dupinima Sredozemlja i Jadrana, poster, zahvalnicu i sliku s opisom odabranog dupina. U časopisu Akvamarin kojeg smo dobili možemo pročitati informacije o ponašanju i kretanju ovih dupina. Učenici su dobili i člansku iskaznicu Plavog svijeta.

Sudjelujući u ovoj akciji ponosni smo što smo barem jednim dijelom

pomogli u očuvanju i zaštiti dupina u našem moru.

Sunčica Kosović, VI. d
Renata Krvavac, VI. c

Dani kruha – dani zahvalnosti za plodove zemlje

- Obilježavaju se svake godine tijekom listopada u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama, đачkim domovima, ustanovama za odgoj i obrazovanje te ograncima i granama Udruge Lijepa naša.

- Svečanostima Dana kruha, uz molitvu, blagoslov i simbolično blagovanje kruha zahvaljujemo Bogu na svim plodovima, radostima, uspjesima i darovima kojima smo tijekom godine kao narod i kao pojedinci bili podareni.

- 17.10.2007.

Matej Erceg i Daria Kraljević, 5.a

Blagoslov fra Daniela Stipanovića

Dani kruha

Krušni je dan!
Mama je napravila
puno poslastica!
Njih najviše vole
Njena djeca!
Jedemo ih,
I uživamo!
To najviše volimo.

Alen Hazirović, 5.e

Oni nemaju kruha

Prolazim cestom.
Dani su kruha.
Po cesti peciva
Bačena od jutra.

Sjetim se nekog
Tko kruha nema.
I bačena peciva
Za život treba!

Mihaela Kosjerina, 5.e

ŠTO ZNAČI RIJEČ KRUH

Kruh. Riječ koju smo izgovorili tisuću puta, a zapravo ne znamo što znači.

*Lora Pavlović, 6.c,
Tempere, Mrtva priroda*

Kruh nije samo voda, sol, brašno i kvasac. Kruh je nešto sasvim drugo. To je plod koji mi stvaramo svojim rukama. Nije lako napraviti kruh. Kada pravimo kruh treba puno ljubavi i pažnje, a ne preciznost. Često bacamo kruh. Zbog čega; Zbog zabave ili zadovoljstva. Kada bacite kruh, sjetite se samo onih ljudi koji ga nemaju. Kako su oni samo žalosni.

Lea Kaleb, 7.a

Kruh naš svagdašnjji

Od davnih vremena kruh je za ljude dragocijeno blago. Ljudi ga oblikuju, peku, blagosivlju i međusobno dijele. U mojoj obitelji kruh je nešto sveto. Kada zajedno blagujemo, on nas povezuje. Tad kruh postaje više od jela. Moja mama nikada ne baca kruh. I nas uči da

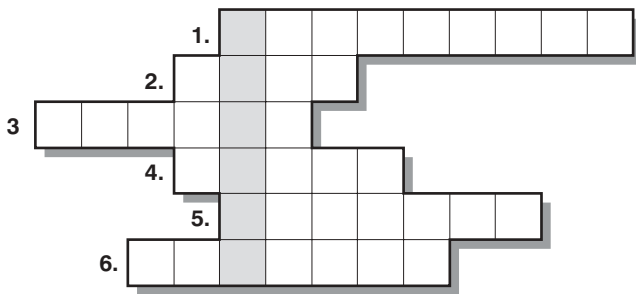

Iva Mijoč, 7.b, Izražajnost crta, složene strukture

poštujemo kruh, da ga dijelimo s drugim ljudima. On je tijelo zemlje i rada. Meni kruh znači Božje davanje, život i blagostanje. Danom kruha obilježavamo važnost Božjeg darovanja. On ga je stvorio, a mi ga trebamo cijeniti, dijeliti, a ne bacati.

Zvonimir Medić 5.e

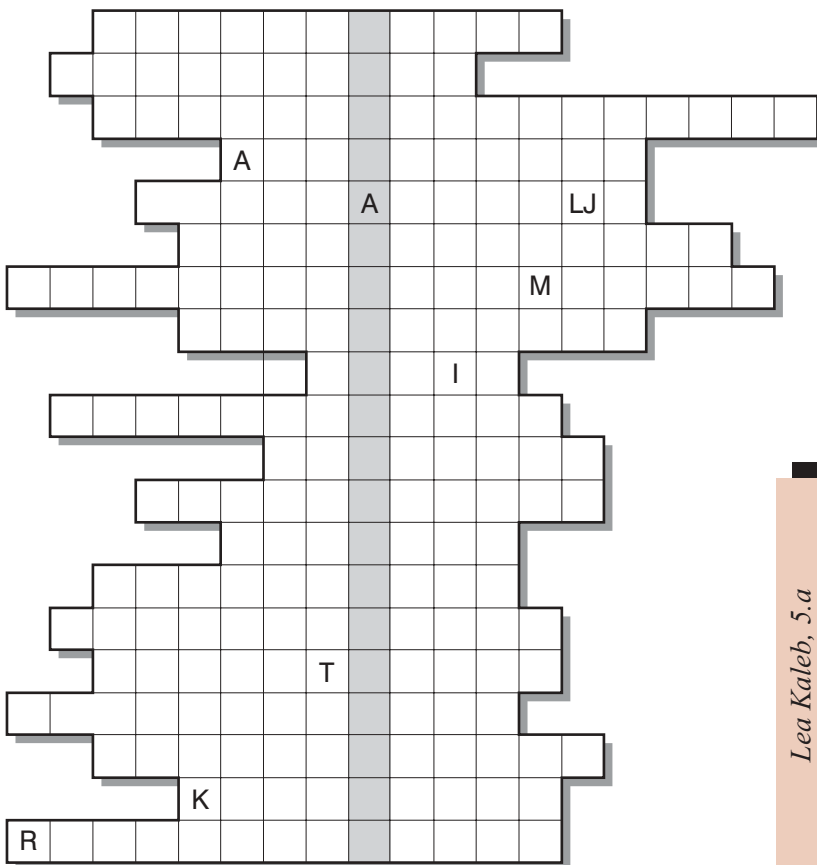
I. KRIŽALJKA

1. Padež u hrvatskom jeziku koji odgovara na pitanja tko? što? 2. Tekućina koja izlazi iz vulkana. 3. Naziv najviše planine u Hrvatskoj. 4. Pravo ime Joze Boze. 5. Ime rijeke koja protječe kroz Metković.	6. Naziv države s kojom Hrvatska graniči preko mora

Ako ste ispravno riješili križaljku u posebno označenim poljima dobit ćete naziv muzeja u Vidu.
Luka Žaja, 5.a

II. KRIŽALJKA

Samo vodoravno

1. najčešća tvorba glagola u hrvatskome jeziku; 2. kakva je vrsta složenice imenica tipa tlakomjer? 3. kako se naziva vrsta tvorbe kojom nastaje imenica tipa tlakomjer? 4. drugo ime za preobrazbu 5. sufiks i prefiks, promjenitelji značenja 6. jezična disciplina koju često pomiješamo s tvorbom riječi. 7. na tvorbenome šavu često se događaju... 8. mjesto spajanja tvorbeno osnove i tvorbenoga sredstva. 9. naziv za element, jednovalentni plin u molekuli vode, koji je sročio veliki hrvatski jezikoslovac 19. stoljeća podrijetlom iz Slovačke. 10. tvorbeni način romanopisca. 11. naziv tvorenice s dvjema tvorbenim osnovama.	12. najčešća tvorba hrvatskoga jezika. 13. tvorbeni način raščlamba ili... 14. kako se zove filološka škola u 19. stoljeću koju je Šulek osobito poštivao? 15. znanstvena jezična disciplina nasuprot oblikotvorju, tvorba riječi ili... 16. najveće književno ime hrvatskoga romana u Šulekovu 19. stoljeću. 17. koju je građu Šulek osobito proučavao? 18. nepravilni tvorbeni način kojim nastaje prijedlog. 19. nepravilni tvorbeni način kojim nastaju auto i kino. 20. poznati hrvatski latinist i fizičar koji je ime posudio jednome zagrebačkom Institutu, bio temom Šulekova doktorskog rada (1867.)

Okomito ćete dobiti dva konačna rješenja gramatljike otkrite tko je bio ponajbolji jezikoslovac koji je bavio tvorbom riječi u Hrvata!

*Lea Kaleb, 5.a
Zdenka Obsivač, 5.a*

HUMOR

Prvo posadi, pa onda...

Plavuša navratu u poljoprivrednu apoteku.

„Molim vas. sjeme za ptice.”

„A koliko ptica imate?” pita prodavač plavušu.

„Nijednu, ali hoću nekoliko posaditi.”

U restoranu

Lijepa plavuša radi kao konobarica u otmjenom restoranu.

Zazvoni telefon.

„Htio bih za večeras naručiti stol za osam osoba!”

„Opet vi! Već pet puta sam vam rekla da ne prodajemo namještaj!”

Kostur i nogomet

Zašto kosturi ne mogu igrati nogomet?

Ne mogu stati u živi zid.

Bijeg zatvorenika

Odlučila tri zatvorenika pobjeći iz zatvora, a da bi pobjegli moraju preskočiti 100 zidova.

Došli oni do 99., a predvodnik kaže: „Generalna proba uspjela, Vraćamo se nazad.”

Rode

Pita učiteljica Ivicu: „Zašto rode idu na jug?”

„Da bi i crnci imali djecu!”

Natjecanje

Natjecali se Perica, Amerikanac i Francuz.

Kome će se više ljudi ustati u punom autobusu.

Amerikanac glumi da ima slomljenu nogu,

Nitko mu se ne ustane.

Francuz glumi da će pasti u nesvijest,

Nitko mu se ne ustane.

Dođe Perica, zapjeva himnu i svi ustanu.

*Iva Jerkić
Luka Žaja
Jure Antunović 5.a*

EKO PROJEKT

Projekt eterična ulja realiziran je u vremenu od lipnja 2007. godine do ožujka 2008. godine.

Financijsku potporu dao je Odjel za društvene djelatnosti Dubrovačko -neretvanske županije.

Voditeljice projekta bile su nastavnice Nataša Jakišić i Vesna Pavlović, koordinator projekta nastavnik Miće Kaleb, dok je suradnica na projektu bila knjižničarka Ivana Čarapina.

U projektu su sudjelovali učenici, polaznici ekološke i cvjećarske skupine te mladi kemičari.

Svi zadaci projekta su ostvareni.

Izvedene su: - terenske nastave (ljet-zima)

- procesi destilacije (dobivena eterična ulja od lavande, smilja, crnog bora)
- maceriranje biljaka u maslinovom ulju (dobivanje ulja za masažu)
- napravljeni su mirisni sapuni
- biljke su uvrštene u školski herbarij

Prezentacija projekta : - Proizvodi su izloženi na promociji knjige dr. se. Ivana Jurića

- OŠ Stjepana Radića u Metkoviću 1845. - 2007.
- Projekt je prezentiran na Učiteljskom vijeću 27. veljače 2008. godine (Nataša Jakišić)

- Učenici su predstavili projekt na županijskom natjecanju Eko-kviz Lijepa naša, te zbog osvojenog prvog mjesta projekt je predstavljen i na državnom natjecanju Sv. Martin na Muri.

Katarina Pavlović, 8.c

Ivana Mostarac, 6.b Tempera, Dan planeta Zemlje

NAŠA ŠKOLA PROMIČE ZDRAVLJE

ŠKOLSKO VIJEĆE UČENIKA

ORGANIZIRALO JE PARLAONICU-RASPRAVU
ZA UČENIKE 7. I 8. RAZREDA

MOJ IZBOR

ŽIVOT BEZ DIMA CIGARETA
ILI ŽIVOT S DIMOM CIGARETA

Povodom 31. svibnja-Svjetskog dana nepušenja Školsko vijeće učenika OŠ Stjepana Radića organiziralo je parlaonicu u holu škole u petak 30. svibnja u 11.45 sati.

Na parlaonici su sudjelovala dva tima koja su prezentirala i argumentirala što potiče mlade na izbor života s dimom cigareta ili bez.

Izdvajamo neke sudionike:

Antonia Obšivač

Lara Laskač

Lucija Sršen

Martin Šutalo

Karlo Murtezani

Damjan Jarak

Mara Majić

*Novinari:
Lea Kaleb, 5.a
Luka Žaja, 5.a
Matej Erceg, 5.a*

CRTA I PIŠE: STIPE ŽDERIĆ, Š.A

SLIKA DO SLIKE

NAŠI OSMAŠI

8.a
Razrednik: Dragan Sršen

8.b
Razrednica: Jadranka Toth

8.c
Razrednica: Tatjana Hazirović-Juračić

8.d
Razrednica: Gabrijela Mataga

8.e
Razrednica: Sanda Blatančić